

ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄
Τριμηνιαίο όργανο
της Αδελφότητας
Αγναντιτών

Γραφεία: Σοφοκλέους 33 - 5ος όροφος - Τ.Κ. 10552 - Τηλ. - Fax: 210-3313.067 - Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2013, Αρ. Φύλλου 185 • www.agnanta.com.gr

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Καλούνται

τα μέλη της Αδελφότητας Αγναντιτών Αθηνών στην ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση στις 9 Φεβρουαρίου 2014, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.00 π.μ., στο γραφείο της Αδελφότητας, Σοφοκλέους 33, 5ος όροφος, με τα παρακάτω θέματα Η/Δ:

- 1) Διοικητικός απολογισμός
- 2) Πρόγραμμα δράσης
- 3) Οικονομικός απολογισμός
- 4) Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής
- 5) Έκθεση πεπραγμένων
- 6) Εισηγήσεις - προτάσεις

Μετά το τέλος της Συνέλευσης θα καλωσορίσουμε τον καινούργιο χρόνο με την κοπή της κουλούρας με αλεύρι καλαμποκίσιο από το χωριό και με μικρή δεξίωση που θα περιλαμβάνει τσίπουρο, τυρί, ελιές και άλλα μεζεκλίκια, μιας και η Αδελφότητά μας δεν θα κάνει φέτος τον καθιερωμένο χορό της. Παρακαλούνται όλοι οι συγχωριανοί για την παρουσία τους στην εκδήλωση.
Το Δ.Σ.

«Κηδεμόνες» των γονέων μας: Ψυχαγωγικές δραστηριότητες! (στο πλαίσιο ενός αναγκαίου και χρήσιμου ρόλου μας)

(Παρασκευή 19/9/08, ώρα 6 πρωί, Νέα Σμύρνη, ξεκίνησα να γράφω..)

Βρε μάνα, κάτσε καμία δεκαριά μέρες ακόμα... σε κυνηγάνε; Τι έχεις στο χωριό να κάνεις και δε μπορείς να περιμένεις λίγο ακόμα...; Ακόμα παλιόκαιρο έχει.. Θα πας και θα κλειστείς μέσα...

Κάπως έτσι επιχειρηματολογώντας, αρκετοί από μας προσπαθούμε (άλλος κατά το Μάρτη, άλλος από το Γενάρη! καλά-καλά) να συγκρατήσουμε, παππούδες και γιαγιάδες, που καταφέραμε (ή αναγκαστήκαμε) να φέρουμε στην πρωτεύουσα να κάτσουν λίγους χειμωνιάτικους μήνες μαζί μας.

Τα επιχειρήματά μας αρχικά -

Του Γιάννη Α. Φίλου
πρώην προέδρου
της αδελφότητας

για να τους φέρουμε στην Αθήνα - παρόμοια. Βέβαια, οι αντίστοιχες απαντήσεις των παππούδων / γιαγιάδων είναι παρόμοιες (δεν έχουμε και χαζούς γονείς... ευτυχώς!):

1. - έλα να μην είσαι μοναχός / μοναχή...
- δεν είμαι μοναχός μ' / μοναχή μ'... αφού μέν' παρέκεια κι ο/η τάδε (και σου λέει κάποιον πούναι και 5-10 χρόνια

μεγαλύτερος!) ή

2. - είδες κι η θειάκω η τάδε... έρχεται στα παιδιά της...

- η θειάκω σ' η ... έρχιτι για να κάν' ιξιτάσεις κι θα βαφτίσ' κι τ'αγγόν ή ...

3. - έλα που σε θέλουν και τα εγγόνια.. δεν τάδες τι χαρές κάνουν.. (αν και ξέρουμε ότι οι χαρές που κάνουν τα εγγόνια είναι επειδή, με τη γιαγιά παρέρια, στην ουσία μένουν ανεξέλεγκτα!)

- τ'αγγόνια ισάς θέλ'ν, τι να μας κάν'ν ιμάς, ...μγκιό δε μπορούμι να τα σιάσουμι...

Συνέχεια στη σελίδα 5

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Αγναντιτών Αθήνας για να τιμήσει τον αγαπημένο μας συγχωριανό Χριστόφορο Νικολό, κατέθεσε στεφάνι στη μνήμη του, για τη μεγάλη του προσφορά στην εφημερίδα μας με το πλούσιο ποιητικό του έργο, μέσα από το οποίο εξέφραζε κυρίως τη μεγάλη του αγάπη, τον πόθο, τον καημό και τη νοσταλγία για τον τόπο καταγωγής του, τα Άγναντα. Του ευχόμαστε καλό ταξίδι και θερμά συλλυπητήρια στους οικείους του.

ΣΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ ΧΤΥΠΑΕΙ Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

Η ραδιοφωνική συνέντευξη της Αλεξάνδρας Μπόμπολη στο dubleradio των Ιωαννίνων

Συζητήθηκε πολύ και μας εξέπληξε όλους ευχάριστα η καλή παρουσία της Αλεξάνδρας Μπόμπολη στην ραδιοφωνική εκπομπή Α-πορίες με τον δημοσιογράφο Άγγελο Μητσόπουλο την Δευτέρα 2 Δεκεμβρίου στις 9 το βράδυ.

Η πρόεδρος της Αδελφότητας Αγναντιτών Ιωαννίνων και υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων της ΙΛΕΤ παρουσίασε με πολύ απλοϊκό τρόπο τις δικές της απόψεις για τις δραστηριότητες της Αδελφότητας, της ΙΛΕΤ, για τον πολιτισμό στα Τζουμέρκα, για την Άγναντα, για τις επερχόμενες αυτοδιοικητικές εκλογές και για πολλά άλλα.

Ήταν μια συνέντευξη που είναι αλήθεια συζητήθηκε πολύ και αρκετοί είναι αυτοί που της έδωσαν προεκτάσεις. Γι' αυτό και κυρίως για όσους δεν είχαν την ευκαιρία να την ακούσουν ζητήσαμε από την Αλεξάνδρα Μπόμπολη να μας παραδώσει μια απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης αυτής και θεωρούμε υποχρέωση της εφημερίδα μας να την δημοσιεύσουμε.

Εκφωνητής: Καλωσορίζουμε στην εκπομπή μας την Αλεξία

Μπόμπολη, πρόεδρο της Αδελφότητας Αγναντιτών Ιωαννίνων και υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων της ΙΛΕΤ.

Μπόμπολη: Και εγώ από την μεριά μου κύριε Μητσόπουλε θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση να είμαι στην εκπομπή σας και για την ευκαιρία που μου δίνεται να έχω μια ζεστή και ανθρώπινη επικοινωνία με τους ακροατές σας.

Ερ: Κατ αρχήν πες μου δυο λόγια για τα Τζουμέρκα και για το χωριό Άγναντα;

Απ: Τα Τζουμέρκα κύριε Μητσόπουλε είναι μια οροσειρά ως προέκταση των Αθαμανικών Ορέων και της Πίνδου και καλύπτουν ένα τεράστιο ορεινό όγκο. Υπάρχουν βέβαια και τα Ανατολικά και τα Δυτικά Τζουμέρκα αλλά εμείς λόγω καταγωγής και γενικότερων δραστηριοτήτων θα μας επιτρέψετε να επικεντρώσουμε στα Κεντρικά Τζουμέρκα. Διοικητικά μιλάμε για τον Δήμο Κεντρικών Τζουμέρκων με έδρα το Βουργαρέλι. Μια αχανής και λίγο ασύνδετη περιοχή και αυτό αποτελούσε και αποτελεί ακόμη και σήμερα το σημείο αιχμής και σκληρής κριτικής για το σχέδιο Καλλικράτης που συνένωσε τους δύο πρώην Καποδιστριακούς Δήμους Αγνάντων και Αθαμανίας μαζί βέβαια με τις Κοινότητες Μελισσοουργών και Θεοδωριάνων. Για να πάμε και διαχρονικά λίγο πριν τον Καποδιστρια μιλάμε για την συνένωση 12 Κοινοτήτων του πρώην Δήμου Αθαμανίας (Βουργαρέλι, Αθαμάνιο, Ανεμορράχη, Κυψέλη, Τετράκομο,

Κάτω Αθαμάνιο, Κάψαλα, Δίστρατο, Κεντρικό, Κάτω Καλεντίνη, Παλαιοκάτουνο, Μεσούντα) άλλων 8 του πρώην Δήμου Αγνάντων (Άγναντα, Κτιστάδες, Καταρράκτης, Ράμια, Λεπιανά, Μικροσπηλιά, Γραικικό, Κουκούλια) και των Κοινοτήτων Θεοδωριάνων και Μελισσοουργών.

Εκεί με έναν πληθυσμό που γερνάει και φθίνει λόγω της εσωτερικής μετανάστευσης των τελευταίων δεκαετιών υπολογίζεται ότι ζουν μόνιμα περίπου 4000 κάτοικοι που την καλοκαιρινή περίοδο σχεδόν διπλασιάζεται. Μιλάμε δηλαδή για μια αχανή και ανομοιογενή περιοχή με πολύ ψηλές απάτητες και σχεδόν μόνιμα χιονισμένες βουνοκορφές, με χαμηλότερα οροπέδια, με πλούσια βλάστηση ιδιαίτερα το καλοκαίρι, με άφθονα τρεχούμενα νερά σε χείμαρρους που χύνονται στον Άραχθο ποταμό και γενικά μια άγρια φύση με απείρου φυσικού κάλους τοπία που εμάς τους ντόπιους μας έχουν καθηλώσει και είναι πολύ ελκυστικά για τους επισκέπτες. Συνηθίζουμε στις συζητήσεις μας να μιλάμε και να παραλληλίζουμε με τις Άλπεις αφού δεν έχουμε τίποτε από φυσική ομορφιά να ζηλέψουμε. Ίσως απλά να υστερούμε λίγο σε οργάνωση και πνεύμα αξιοποίησης και εκμετάλλευσης αυτού του τοπίου που κάτω από κάποιες συνθήκες και προϋποθέσεις θα μπορούσε να αποτελέσει συγκριτικό πλεονέκτημα για δραστηριότητες και οικονομική ανάπτυξη εκεί και στην ευρύτερη περιοχή της Ηπείρου. Εμείς νιώθουμε ευλογημένοι που ήμαστε κοντά και μπορούμε να επισκεπτόμαστε σε τακτά χρονικά διαστήματα τα χωριά μας και να

απολαμβάνουμε αυτό το φανταστικό τοπίο.

Τώρα πριν σας πω για την Άγναντα θέλω να ξεκινήσω με το δικό μου χωριό που είναι το Κεντρικό, ένα πανέμορφο χωριό στις όχθες του Αράχθου, ψηλά λίγο κάτω από την γέφυρα της πλάκας στην καρδιά των Τζουμέρκων με πολύ πυκνή βλάστηση από έλατα, πλατάνια και παραγωγικά δέντρα. Εκεί γεννήθηκα και μεγάλωσα και εκεί είναι το σπίτι μου. Όμως παντρεύτηκα και ο σύζυγός μου κατάγεται από την Άγναντα και από τότε μοιράζομαι. Άλλωστε τα δυο χωριά είναι πολύ κοντά το ένα στο άλλο. Δεν ντρέπομαι να πω ότι

Συνέχεια στη σελίδα 9

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΧΡΟΝΙΑ

Με την ευκαιρία των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους ευχόμαστε σε όλους τους όπου γης Αγναντίτες υγεία, χαρά, προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

Ας γίνουν το νέο έτος όλες οι ευχές μας πραγματικότητα και ας αποκτήσουμε την ψυχική δύναμη να αντιμετωπίσουμε τις δύσκολες στιγμές της ζωής με θάρρος, δύναμη και αισιοδοξία.

Το Δ.Σ.

Η Αδελφότητα διαθέτει τους παρακάτω λογαριασμούς για όποιον θέλει να καταθέσει χρήματα.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
081/754481-28
ΤΑΧ. ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ
00060296015-1

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Δημήτριος Γεωρ. Νικολός και η σύζυγός του Ρούλα απέκτησαν, στις 21 Νοεμβρίου 2013, και το δεύτερο αγοράκι τους.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Στις 12.10.13 απεβίωσε και κηδεύτηκε στη Γραμμενίτσα Άρτας, η Ευαγγελή Γεωρ. Κατσουράνη (το γένος Λιόντου), ετών 81.

• Στις 5.11.13 απεβίωσε στα Φράστα και κηδεύτηκε την επομένη στο νεκροταφείο Φρασιτών Αγ. Κων/νος, η Ευαγγελή Χρήστου Μπασιάκου, ετών 75.

• Στις 14.8.13 απεβίωσε και κηδεύτηκε στους Μελλιιάδες Κέρκυρας ο Ευάγγελος Δημ. Μπασιάκος, ετών 52.

• Στις 28.12.13 απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Άγναντα ο Κων/νος Βασ. Καπέλης, ετών 49.

• Στις 14.12.13 απεβίωσε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Άγναντα ο Γεώργιος Δημ. Χριστοβασιλίδης, ετών 75.

• Στις 1.1.14 απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Άρτα η Δήμητρα σύζ. Γρηγορίου Μπάκου, ετών 88.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

• Η οικογένεια Χριστόφορου Νικολού ευχαριστεί όλους όσοι συμμετείχαν στο πένθος του αγαπημένου συζύγου, πατέρα και παππού.

Στη μνήμη του προσφέρει 100€ δωρεά στην Αδελφότητα Αθίνας.

• Η Βάσω Χαλκιά - Γιωτοπούλου πρόσφερε το ποσό των 50 ευρώ στη μνήμη της μητέρας της Δημητρούλας Σπ. Χαλκιά.

Κι αυτό θα περάσει
Ο πόνος χαρά θα γίνει

Παρακαλούμε τους χωριανούς που έχουν το χάρισμα να γράφουν –και σίγουρα υπάρχουν πολλοί– να μας αποστέλλουν τα γραπτά τους προς δημοσίευση, διότι μ' αυτόν τον τρόπο αποκτά πλουραλισμό και ποικιλία η εφημερίδα.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

1. Στη στήλη "Κοινωνικά" δημοσιεύονται όσα γεγονότα υποπίπτουν στην αντίληψή μας και όσα μας γνωστοποιούν με επιστολές ή FAX οι ενδιαφερόμενοι.

2. Νεκρολογίες και φωτογραφίες των χωριανών μας που απεβίωσαν, δημοσιεύονται μόνο εφόσον μας αποστέλλονται από συγγενείς και φίλους αυτών ή διαθέτει το αρχείο της Αδελφότητας.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΜΠΟΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Άνω Γραϊκικό Άρτας
Τηλ. 26850-51279 • Κιν.: 6988010788

Εξυπηρέτηση για όλη την Ελλάδα

• Τιμές λογικές • Ευκολίες πληρωμής
• Πλήρη εξυπηρέτηση ταμείων

Στην μνήμη του αγαπημένου μας πατέρα, Χριστόφορου Νικολού

Γεννήθηκε το 1935 στην Άγναντα Άρτας. Εργάστηκε, έζησε και παντρεύτηκε στην Κέρκυρα, όπου απέκτησε τέσσερα παιδιά.

Στην ψυχή και την καρδιά όλων μας μένει χαραγμένη η γλυκύτητα της μορφής του. Ο ήπιος χαρακτήρας του, η λιτότητα και η ευθύτητα του λόγου του, η πίστη στις απλές, ανθρώπινες αξίες. Αποτέλεσε φωνή σύνης, μετριοπάθειας, ενότητας και αυτογνωσίας.

Σαν σύζυγος υπήρξε άξιος, στοργικός και αφοσιωμένος.

Σαν πατέρας κατόρθωσε να μεταδώσει στα παιδιά του τις απλές αλήθειες της ζωής και τις αρετές που τον διέκριναν. Έκανε τα παιδιά του υπερήφανα.

Σαν αδελφός ήταν ξεχωριστός, έμπιστος και πάντα συνεπής.

Σ' ευχαριστούμε, γιατί κοντά σου μάθαμε να είμαστε δυνατοί στις κακουχίες, ευθείς και αληθινοί, αισιόδοξοι, πιστοί και σταθερά προσανατολισμένοι.

Θα σε θυμόμαστε πάντα...

Έφυγες Μανούλα μου, έσβησες έτσι ήρεμα και ήσυχα όπως ήταν όλη η ζωή σου.

Άφησες σε μας τις αναμνήσεις, το πέρασμά σου το ωραίο, τις όμορφες στιγμές!

Μια παρακαταθήκη τα λόγια σου, οι συμβουλές σου, οι προτροπές σου. Ήθελες τα παιδιά σου αγαπημένα, τίμια και σωστά στην κοινωνία και το πέτυχες!

Πέρασες δύσκολα χρόνια, κατοχές, πολέμους, πείνα. Όμως βγήκες από όλα αυτά αλώβητη, περήφανη. Μας ανάστησες τέσσερα παιδιά. Ευτύχησες να δεις εγγόνια, δισέγγονα, τρισέγγονα. Και πιστεύω πως έφυγες γεμάτη και ευτυχισμένη. Θα μας λείπεις και ένα κενό θα υπάρχει πάντα μέσα μας.

Ωρα σου καλή Μανούλα μου.

Βασιλική Γιωτοπούλου-Χαλκιά

και η χαρά τραγουδι
οι νότες θα γλυκάνουν
των πονεμένων τις καρδιές

Μη φοβηθείς
σαν έλθει το σκοτάδι
πιο λαμπερή η άλλη μέρα
θα ξανάλθει

Ο δρόμος φωτεινός
σε καρτερεί
μη βιαστείς να φθάσεις
την κάθε σου στιγμή
για να χαρείς
δύσκολο πια δεν είναι

Για δεξ τον ήλιο πιο λαμπρός
απ' το βουνό που βγαίνει
και το φεγγάρι πιο γλυκό
τη νύχτα ομορφαίνει.
Βάσω Χαλκιά - Γιωτοπούλου

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικία 130 τ.μ. περ. (ισόγειο 75 τ.μ. και 1ος ορ. 55 τ.μ.) στον οικισμό «Παναγία» Αγνάντων, κοντά στο πρώην Ειρηνοδικείο.

Πληροφορίες στα
τηλ. 210-8658995 και
6986767611.

ΤΑΒΕΡΝΑ «ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ»

**ΜΗΤΣΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**
Άγναντα Τηλ.
26850-31163

Νεκρολογίες

Χριστόφορος Νικολός

Πανάξιος, αληθινός, απόφοιτος, γνήσιος Αγναντίτης! Μπορούσα να παραθέσω χίλια δυο επίθετα για τον Χριστόφορο Νικολό, που κι αυτός έφυγε άδικα και πρόωρα από κοντά μας. Κρατώ ένα. Αγναντίτης. Αγάπησε αληθινά την Άγναντα και από εκεί από την Κέρκυρα, όπου έζησε και έκαμε άξια οικογένεια πάντοτε την αναπολούσε και πάντα την αγάπη του την έκανε ποίημα. Ωρες, πολλές ώρες συζητούσαμε τηλεφωνικά. Η μόνιμη κατάληξη τη συζήτησής μας ήταν η Άγναντα. Η Άγναντα που τόσο τη λάτρεψε και που τόσο αγάπησε τους χωριανούς του.

Όταν κάποτε στην έρευνα που έκανα για να γράψω το βιβλίο «Το Γυμνάσιο Αγνάντων ο Πνευματικός Φάρος των Τζουμέρκων», ανακάλυψα ή μάλλον βρήκα τις αποδείξεις του φακελώματος που «έφαγε» και τον ενημέρωσα, όπως είχα υποχρέωση, μού είπε: «Σε ευχαριστώ. Όχι τίποτε άλλο, αλλά γιατί τώρα καταλαβαίνω και έτσι μπορώ να δικαιολογήσω το κυνηγητό που έφαγα και την ταλαιπωρία που τράβηξα προκειμένου να αποκατασταθώ επαγγελματικά. Έτσι ήταν τα πράγματα τότε». Κι αυτό το καταθέτω σαν ένα απλό κεράκι, άσβεστο όμως στη μνήμη του, που αποδεικνύει το ήθος και την ανθρωπιά του Χριστόφορου. (Χ.Τ.)

Άνθρωπος. Πάνω απ' όλα άνθρωπος. Πατριώτης. Αληθινός πατριώτης. Αγναντίτης. Γνήσιος Αγναντίτης. Η μόνιμη ερώτησή του. «Τι νέα από το χωριό Χάρη;» Ήθελε για τα πάντα -ότι συνέβαινε στο χωριό- να τον ενημερώνω. Και για όλους πάντα είχε τον καλό λόγο στο στόμα του. Κι όσα δεν πρόφταν να μου τα πει, μού τα έστελνε γραμμένα ποιητικά. Άνθρωπος, χωριανός που περίσσευε σ' αυτόν το συναίσθημα. Έζησε ήσυχά και με περιεχόμενο. Έκανε σωστή οικογένεια. Έφυγε πρόωρα από κοντά μας.

Άγναντα – Τζουμέρκα
Τζουμέρκα λένε το βουνό
Άγναντα το χωριό μου
θροιάσανε με την καρδιά
και πάντα στο μυαλό μου.

Πολλοί εγράφανε για σας
για τα δικά σας κάλλη
όποιος σας δει πρώτη φορά
θα ξαναέλθει πάλι.

Πλατάνια έλατα νερά
και καθαρό αέρα
γεμίζουν τα πνευμόνια σου
το άγχος κάνεις πέρα.

Άνθρωποι γνήσιοι καλοί
γεμάτοι ντομπροσύνη
πάντα με το χαμόγελο
σκορπίζουν καλοσύνη.

Στις τέχνες και στα γράμματα
πάντοτε πρωτεύουν
το γλέντι έχουν μέσα τους
δημοτικά χορεύουν.

Τα φαγητά απίθανα
οι πίτες τρομερές
το κοκορέτσι προκαλεί
να φας πολλές φορές.

Για μάνα Αγναντίτσα

ό,τι κι αν πεις δεν φτάνει
για εργάτης ηρωικά
της πρέπει το στεφάνι.

Αχ, Άγναντα αγάπη μου
ήθελα νάμουνα εκεί
μαζί με φίλους μου παλιούς
να πιούμε μια ρακί.

Του Τζουμερκιώτη σταυραετού
παράκληση του κάνω
να μ' ανεβάσει γρήγορα
μεσ' τα Τζουμέρκα επάνω.

Να κοιμηθώ στ' απόσκια τους
τις πίκρες να ξεχάσω
να πιώ νερό απ' τον κόρφο τους
Θεό μου να δοξάσω.

Μας έμειναν τα ποιήματά του
που θα συνοδεύουν τη μνήμη
όλων για τον άνθρωπο, τον αληθινό πατριώτη. Τον Χριστόφορο.
Χάρης Ζάχως

Η Δημητρούλα

Ένας ένας φεύγουν. Όλους/ες τους συνοδεύουν τα έργα και οι ημέρες τους. Άδειασαν οι μαχαλάδες. Έρμες οι γωνιές από τα τζάκια, τα οποία πλέον δεν κεντρίζουν. Οι κουμαριές πύκνωσαν και έκλεισαν τους δρόμους. Δρομάκια αδιάβατα. Όλα σαν να βάλθηκαν να σβήσουν, να εξαλείψουν και να αποτελειώσουν μια «προηγούμενη ζωή».

Και εμείς θυμόμαστε.
Χαμόγελα, κουβέντες, καλαμπούρια και πειράγματα.

Σκληρή η βιοπάλη, «άγριος» ο ιδρώτας για τον επιούσιο. Χαρές και λύπες από κοινού. Βιώματα, αγώνες και αγωνίες, κοινά για όλο το χωριό.

Και κάθονται ο δόλιος και θυμάμαι και αναπολώ και αναστενάζω.

Δεν θλίβομαι για όσα έζησα –για όσα ζήσαμε. Αυτά φύγανε και δεν ξανάρχονται. Άλλωστε «δεν έχει ο δρόμος τελειωμό, όλο τραβά εμπρός, όλο εμπρός, πάντα εμπρός και πάντα δρόμος».

Θλίβομαι για την ερημιά που έπεσε σ' όλο το χωριό.

Κι αυτή η καμπάνα, ακούραστη χτυπά κι όλο χτυπά. Δεν σταματά. Δεν ορρωδεί προ ουδενός, δεν βάζει φρένο.

Ακόμα και για τις κολόνες του χωριού. Ακόμα και για τη Δημητρούλα.

Σημείο αναφοράς για όλο το χωριό. Έτσι την ινώσαμε και έτσι αληθινά ήταν.

-Πήγες στο χωριό; Πώς τα πέρασες; Τι κάνει η Δημητρούλα; Μόνιμη η ερώτηση.

Έτσι την ένιωθαν κι έτσι την είχαν μέσα τους όλοι.

Ναι, είναι ακριβώς η Δημητρούλα η χα Σπύρου Χαλκιά, το γένος Πολύζου. Έφυγε υπερωνόβια.

Έφυγε; Δύσκολο να το πει κάποιος.

Ήρεμη, μελιχια, ήσυχη, πάντοτε με το χαμόγελο στα χείλη και την καλή κουβέντα στο στόμα. Αξιώθηκε να μεγαλώσει τέσσερα παιδιά. Τον Βαγγέλη, την Αντιγόνη, τον Αντρέα και τη Βάσω και να δει και να χαρεί εγγόνια και δισέγγονα.

Μόνο καλές κουβέντες και για όλους πάντα ένα ζεστό χαμόγελο. Αυτά έχουμε να θυμηθούμε από τη Δημητρούλα.

Καλό της ταξίδι.

Χρίστος Α. Τούμπουρος

**ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ
ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ!!!**

Η παρούσα στήλη εύχεται σε όλους τους χωριανούς μας και σε όλους στους φίλους: Υγεία και Δύναμη και ο νέος χρόνος να είναι καλύτερος από τον περασμένο και σιγά-σιγά να αρχίσει να μας ξεφορτώνει από τα δεινά που εκείνος μας φόρτωσε...

☆☆☆

Τα περισσότερα παιδιά δεν κατάλαβαν και πολλά από την κρίση της περασμένης χρονιάς και ευτυχώς! Τα περισσότερα δεν στερήθηκαν τα παιχνίδια τους. Είχαν μάθει να ζουν στον μαγικό κόσμο των παιχνιδιών. Τα πιο μικρά, τα βλέπουν, παίζουν και τα περιεργάζονται για λίγο και μετά από μερικές ώρες αρχίζουν να τα διαλύουν, για να δουν τι έχουν μέσα τους, ικανοποιώντας έτσι την περιέργειά τους. Τα παιδιά της γενιάς μου δεν είχαν τέτοια περιέργεια. Τα έφτιαχναν μόνο τους, αυτενεργούσαν. Ανέπτυσαν έτσι τις δεξιότητές τους, εκτιμώντας τον κόπο τους και αισθάνονταν τη χαρά της δημιουργίας! Για αυτό και τα πρόσεχαν σαν κόρη οφθαλμού, δεν τα «σμπαραλιάζαν». Τα βιομηχανικά παιχνίδια, τα «ετοιματζήδικα», δεν έχουν τον εαυτό τους μέσα και γι' αυτό δεν τα λυπόονται. Από το 1881 που άρχισαν να εμφανίζονται τα βιομηχανικά παιχνίδια ο Βιζυηνός μεταξύ άλλων έγραφε: «Δεν θα έπρεπε βέβαια να οδηγεί κανείς σε αδράνεια την αυτενέργεια των παιδιών με το να τους αγοράζει και να τους προσφέρει έτοιμα παιχνίδια, των οποίων τη χρήση συχνά ούτε καταλαβαίνουν καν. Δεν θα έπρεπε κανείς να αφήσει την παιδική φαντασία να μαραθεί και να πτωχεύσει με σωρεία από κούκλες που μοιάζουν ζωντανές... Δεν θα έπρεπε να συνθηζεί τα παιδιά στην πολυτέλεια και να τα κάνει απαιτητικά περιβάλλοντάς τα με ένα πλήθος από πολυτίμημα παιχνίδια (...) των οποίων η πληθώρα καθιστά το παιδικό πνεύμα μανιακό για εναλλαγή και επιπόλαιο».

☆☆☆

Ένας φίλος μου γιατρός, διασκερμιμένος χειρουργός, μου έλεγε: Δεν είναι τυχαίο ότι η μεγάλη πλειονότητα των άριστων χειρουργών είναι από επαρχία. Εκεί καλλιτεργούσαν

Βλέπω, ακούω, σχολιάζω

από παιδιά τις δεξιότητες τους φτιάχνοντας μόνα τους τα παιχνίδια. Μάθαιναν να ορίζουν τα χέρια τους και χρησιμοποιούν σωστά τα εργαλεία.

☆☆☆

Παγκόσμια διάκριση σε Έλληνα Επιστήμονα! Ρουκέτες για τον ρουκετοπόλεμο έφτιαχνε στο Βρονάδο της Χίου ο Σταμάτης Κριμιζής κορυφαίος επιστήμονας της Διαστημικής Φυσικής, ένας από τους 10 καλύτερους επιστήμονες του κόσμου και ο πιο παραγωγικός της 10ετίας 2001-2011, που βραβεύτηκε με το Α' Βραβείο «ΝΙΚΗ» της Διεθνούς Αστρονομικής Ένωσης την Κυριακή 8 Δεκεμβρίου, στο ξενοδοχείο ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ! Ο ίδιος αποδίδει την επιτυχία του στην ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ που ευτυχώς υπάρχει στην Αμερική και επιτρέπει ακόμη και στο γιο ενός φτωχού μετανάστη να διακριθεί και να προσφέρει! Από το ρουκετοπόλεμο στο Βρονάδο, στην κορυφή της Αστοφυσικής που μελετά και προετοιμάζει τις αποστολές στο Διάστημα! Ευτυχώς, υπάρχουν χώρες που τιμούν αξιοκρατικά τους άξιους, μέσα στους οποίους υπάρχουν και πανάξιοι Έλληνες! Είναι από αυτούς που, αγνοημένοι στη Χώρα μας, «διαπρέπουν» στο εξωτερικό, προβάλλουν διεθνώς την Ελλάδα και πασχίζουν να την ανασύρουν από το τέλμα, τη σήψη και την ανυποληψία!... Εύγε στον Χιώτη διαστημικό επιστήμονα Κύριο Σταμάτη Κριμιζή!!!

☆☆☆

Ένα άλλο Ελληνόπουλο από τη Μεσσηνία (Αγγελόπουλος θαρρώ πως είναι το επώνυμό του) άφησε τον πατέρα του μόνο του με τα γιδοπρόβατα, ήρθε στην Αθήνα, βρήκε κάπου νυκτερινή εργασία, τελείωσε το Λύκειο και το Πανεπιστήμιο και, με υποτροφία, πήγε στην Αμερική (Η.Π.Α) και διέυρνε τις σπουδές του. Επιστρέφοντας στην Ελλάδα δεν μπορούσε να βρει εργασία. «Ζυμωμένος» από μικρός στη ζωή και τη φύση, «δεν έμεινε με σταυρωμένα χέρια». Με διευρυμένους τους πνευματικούς του ορίζοντες, θυμήθηκε τα ραδίκια του βουνού, όπου βοσκούσε τα γιδοπρόβατα του πατέρα του. Στο αρχικό κεφάλαιό του, που ήταν οι καλύτερες σπουδές και η πίστη στις δυνάμεις του, πρόσθεσε και ... στα ραδίκια του βουνού του χωριού του. Ασχολήθηκε συστηματικά με το μάζεμα και το εμπόριο ραδικιών και κατάφερε να αναδειχθεί σε έναν πετυχημένο επιχειρηματία, γνωστό πανελληνίως και στο εξωτερικό! Δεν «έθαψε» ο δραστήριος Καλαματιανός την ευφυΐα και την ικμάδα της νιότης του σε κάποιο γραφείο του Δημοσίου, «φιλώντας κατουρημένες ποδιές» και θερμοπαρακαλώντας «ένα εισέληθ εν αυτώ» ταπεινωμένος!!! Ιδού ένα παράδειγμα δημιουργικού και δραστήριου νέου ανθρώπου με δημιουργικότητα φαντασία!

Μπράβο του!!!

☆☆☆

Άκουσα ένα τραγούδι γραμμένο στα Ισπανικά με μόνο Ελληνικές λέξεις, που οι Ισπανοί από χρόνια τις «πολιτογράφησαν» δικές τους! Το τραγούδι

Γράφει ο ΧΡ. ΑΡ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΣ

κάνει το γύρω του κόσμου και «σαρώνει»!!! Οι ξένοι σέβονται και τιμούν την Ελληνική Γλώσσα, τη γλώσσα του πολιτισμού και της επιστήμης. Εμείς την ξορμάτουμε, την ξεβάφουμε, την απονεύνομε και τη ρίνουμε βορά στα θηρία που θέλουν να την κατασπαράξουν... Οι ξένοι τιμούν την προσφορά της ελληνικής γλώσσας στον πολιτισμό και την επιστήμη, γράφουν τα τραγούδια τους με τις λέξεις που μας πήραν και η επιστήμη διατηρεί την ελληνική ορολογία. Αντιθέτως, εμείς οι Έλληνες κάνουμε ό,τι μπορούμε για να απαξιώσουμε τη γλώσσα μας... Αφού καταργήσαμε την ψιλή και τη δασεία, την περιποιημένη και την υπογεγραμμένη, τώρα κάποιοι, ανυποψίαστοι, προετοιμάζουν το έδαφος για την κατάργηση και της οξείας (του τόνου) για να 'ναι ευκολότερη η αντικατάσταση του αλφαβήτου μας με το λατινικό. Αυτοί, ανοήτως δείχνουν στους εχθρούς την Ανοπαία οδό, την οδό της προδοσίας...

☆☆☆

Όλα τα Τζουμέρκα τιμήθηκαν από την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών στις 4-12-2013 στο πρόσωπο της Κυρίας Ρίτας Ηλ. Νάστου!!! Πανάξιο! Η προσφορά της στον πολιτισμό, γενικώς, και στην Λαϊκή μας Παράδοση ειδικότερα, είναι ανεκτίμητη! Ψυχή του «Αράχθιου Θεάτρου» Σκούπας η Ρίτα συντελεί τα μέγιστα στη μέθεξη των Τζουμερκιωτών και στην θεατρική παιδεία. Της εύχομαι υγεία, δύναμη και δημιουργική φαντασία. Ο πολιτισμός μας κρατάει ζωντανό τον τόπο μας. Και τη ζωντάνια τού τη δίνουν άνθρωποι με την πνοή, το πνεύμα και τη ζωογόνο αύρα, της Ρίτα Νάστου. Την ευχαριστούμε θερμώς, όπως θερμώς ευχαριστούμε και την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών, που αναγνώρισε την προσφορά της και με εισήγηση του Προέδρου της κ. Λευτέρη Τζόκα της απένειμε την ανώτατη Ανώτατη Διάκριση της Ένωσης (Χρυσό Μετάλλιο)!!!

☆☆☆

Την καταπληκτική φωτογραφία των Αγνάντων που δημοσίευσε στο Facebook ο Χρήστος Τούμπουρος, δεν τη σχολίασα, όπως συνηθίζω, αλλά έγραψα δίπλα της την παρακάτω

ΩΔΗ ΟΔΥΝΗΣ:

Στ' Αγνάντα είσαι, ξένη μου, κι αν βρεις κανένα ρώτα, / τι έγιναν οι άνθρωποι που ήταν εδώ πρώτα!... / Πού είν' οι δημόσιες Αρχές, Έπαρχοι και Δημάρχοι, / που είναι τα Σχολεία μας, Δάσκαλοι και Σχολάρχοι!... / Ήτανε φάρος πνεύμα-

τος, του τόπου μας σαθόνι / καμάρι των Τζουμερκιωτών, της Άρτας το πνευμόνι...

☆☆☆

Και ενώ τα **Άγναντα** ήταν ο «Πνευματικός Φάρος» των Τζουμέρκων με σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης (Σχολή Μπίτσικα) πολύ πριν από την απελευθέρωση και ενώ αμέσως μετά (1881) έγινε **Διοικητικό Κέντρο** (έδρα της πολυπληθέστερης από τις δυο Επαρχίες της Άρτας και έδρα του ομώνυμου Δήμου), **Εμπορικό Κέντρο** (Μονοπώλιο, Τελωνείο, Ταχυδρομική Υποδιεύθυνση που επόπτευε όλα τα Ταχυδρομικά και Τηλε-

**ΤΡΩΜΕ ΑΛΟΓΙΣΙΟ ΚΡΕΑΣ;
Λένε ότι, «σκοτώνουν τα άλογα
άμα γεράσουν»...**

Γράφει ο Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

Τα σκότωναν παλιά... Τώρα, στην φτώχεια, της κερδοσκοπίας τον καιρό δεν «τα τρώει το χόμα». Σκοτωμένα ή σφαγμένα τα «αρμυροπληρώνουμε» και τα τρώμε εμείς εν αγνοία μας, αφού οι διεθνείς κερδοσκοποί βαφτίζουν το κρέας τους μοσχαρίσιο και το μοσχοπουλάνε!...

Και να το τρώει κανείς είτε γιατί συνηθίζεται στον τόπο του είτε γιατί, αν δεν το φάει, θα πεθάνει από την πείνα, το κατανοούμε. Όμως, το να τρώει κάποιος κρέας μουλαριού ή γαϊδουριού νομιζοντας ότι είναι μοσχαρίσιο, είναι απάτη εγκληματική. Τώρα τελευταία, σε πολλές γνωστές επιχειρήσεις επεξεργασίας κρέατος βρέθηκαν προϊόντα τους αναμειγμένα με αλογίσιο κρέας!...

Βέβαια, το κρέας του αλόγου, του μουλαριού και του γαϊδαρού, τα παλιά χρόνια, που τρέφονταν με βρώμη, σανό και «ροκιές», ήταν και καθαρό και υγιεινό. Τώρα όμως που τα ζώα αυτά τα ταΐζουν με επεξεργασμένες σάρκες και οστά διάφορων ψοφισμένων και με αναβολικά, ενδέχεται η κατανάλωση του κρέατός τους να είναι επιβλαβής (τρελές αγελάδες, ασθένεια των πτηνών κ.ά).

Κατά τους Ναπολεόντειους πολέμους (1803-1815) μερικές χώρες της Ευρώπης είχαν συμπεριλάβει το αλογίσιο κρέας στο επίσημο διαιτολόγιο των στρατιωτών τους, μιας και τότε κάθε πεδίο μάχης ήταν και ένα Βατερλώ για τα άλογα που αποτελούσαν καίριο και εύκολο στόχο των εμπολέμων. Τα άμοιρα τετράποδα και μετά το θάνατό τους ενίσχυαν το αξιόμαχο των εμπολέμων, αφού με τις σάρκες τους εύφραιναν και καρδαμώναν τους πολεμιστές που γλιτώναν από τις φονικές μάχες.

Και ήταν, πράγματι, νόστιμο και δυναμωτικό το κρέας του αλόγου! Το δοκίμασα το κα-

γραφικά Γραφεία της περιοχής των Τζουμέρκων), βγαίνουν κάποιες απίθανες πένες, ανιστόρητες ή εμπαιθείς, αποσιωπώντας αυτά και νομίζουν ότι γράφουν την Ιστορία των Τζουμέρκων και ιδιαίτερα την ιστορία της εκπαίδευσης, με βάση ένα Μονοθέσιο Δημοτ. Σχολείο που λειτούργησε για μερικές δεκαετίες, τονίζοντας ιδιαίτερα τη «βαρβαρότητα» του Τζουμερκιώτη δασκάλου που έδερνε, χωρίς οι λιβελογράφοι να ξέρουν ότι το δόγμα της εκπαίδευσης τότε ήταν: «ο μη δαρείς ού παιδεύεται», ούτε την κρατούσα νοοτροπία των γονιών που οδηγώντας το πρωτάκι στο δάσκαλο, του έλεγαν: «Σου έφερα το παιδί και αν δε διαβάσει, θα μου το δώσεις πίσω μόνο με την ψυχή μέσα του»!... Και βρίσκουν αυτές οι ανεργατίστες πένες άνθρωπο από τα Τζουμέρκα να διαβάσει δημοσία τέτοιες «αρθούμπες», την εποχή που όλοι οι φορείς της περιοχής πασχίζουν να βγάλουν τον τόπο μας από την απομόνωση... Τι να πει κανείς; Το Αιδώς Αργείο!, δυστυχώς, δεν αρκεί!...

λοκαίρι του 1941, όταν η Άρτα τελούσε υπό ιταλική κατοχή. Τότε, οι Έλληνες κρατικοί υπάλληλοι ήταν υποχρεωμένοι από την κατοχική κυβέρνηση

να παρέχουν τις υπηρεσίες τους, αμειβόμενοι με μηνιαίο μισθό μερικών κατοχικών εκατομμυρίων δραχμών, που η αγοραστική τους δύναμη δεν ξεπερνούσε την αξία των δέκα αυγών!

Οι Ιταλοί για να κρατήσουν ζωντανούς και να καλοπιάσουν τους δημοσίους υπαλλήλους, που ήταν χρήσιμοι γι' αυτούς, τους τρατάρizαν με μια μερίδα φαγητού από το συσσίτιό τους, όταν βέβαια τους περίσσειε.

Δυο τρεις φορές άφαγα, χωρίς να ξέρω τι έτρωγα, από το «μπραγάτσι» που έφερνε στο σπίτι ο πατέρας μου για να το μοιραστούμε. Μια απ' αυτές, το αγγείο ήταν ξέχειλο γεμάτο από νεροζούμι, στον πάτο του οποίου «ναυαγούσαν» μερικές κρεατοίνες και «αγκυροβολούσε» μια άσαρκη κοκάλα. Θυμάμαι ότι η νοστιμιά του ζωμού μ' έκανε να «γλείψω τα μουστάκια μου» όλη μέρα! Μερικά χρόνια αργότερα, όταν είχε πάψει «να με κόβει η λόδρα» και έμαθα ότι ο νόστιμος ζωμός ήταν αλογίσιος, αηδίασα!... Πάντως, μολονότι πέρασαν από τότε εβδομήντα δύο χρόνια, δεν άκουσα τον εαυτό μου να χλιμιντρίζει. Τώρα τελευταία, όμως, τον ακούω να γκαρίζει, αλλά οι ειδικοί με βεβαιώνουν πως για την παρενέργεια αυτή δεν ενοχοποιείται η πριν από τόσα πολλά χρόνια βρώση ονείρου κρέατος. Άλλωστε, τότε δε χορηγούσαν στα γομαροειδή ορμόνες και αναβολικά.

**ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ
ΑΘΗΝΑΣ**

Γραφ. Σοφοκλέους 33
Τ.Κ. 105 52 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. - Fax: 210-3313067
www.agnanta.com.gr

E-mail:
info@agnanta.com.gr

Εκδότης:

Χρήστος Γ. Χριστοδούλου
Πρόεδρος της Αδελφότητας

Κωδικός: 3734

**Υπεύθυνος
τυπογραφείου:**

ΑΦΟΙ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ Ο.Ε.

Γερανίου 7 - 2ος όροφος
Τηλ. - Fax: 210-52.38.107
E-mail: costaszl@yahoo.gr

Σοβαρά κι εύθυμα

Έτσι τον θυμάμαι, κοντούλη με τραγιάσκα λίγα άσπρα μαλλιάκια και μουστάκι, το Γιώργο Σπύρο. Ήταν ο φούρναρης στο χωριό.

Άσπρο ψωμί «χάισκο» ή φουρνίσιο όπως λέγαμε, που τρώγονταν και χωρίς...προσφαί.

Στον κάτω μαχαλά είχε το φούρνο του. Κάθε πρωί αρωμάτιζε την ατμόσφαιρα με τα καρβέλια του και την τέχνη του.

Για τη ζωή του λίγα ξέρω, ξέρω όμως για τα κλούρια του.

Μετά το δώρο, αφού μας είχε ξετινάξει ο Μπουλιάκος με τον Επιτάφειο, ο Χ'ηιάρας με τον Αηγό-

Κλούρια πρώτης κατηγορίας και κλούρια δεύτερης κατηγορίας...

ριθμο τον Ευκλείδη μας ξετινάξε και η πείνα. Ο μπάρμπα Γιώργος στη γωνιά του. Ήξερε ακρι-

Γράφει ο Χάρης Ζάχος
Συντάχως Δάσκαλος
-Συγγραφέας

αυτούς που έπαιρναν και το τρώγανε σιγά σιγά, για να τελειώσει όσο πιο αργά μπορούσαν.

Η μυρωδιά τους λαχταριστή, μου'ρχόταν να τα' αρπάξω όλη και να κόψω πέρα και να τρώω όλη μέρα.

Όταν οικονομούσα κανένα πεντάηφτο κι εγώ στη γραμμή για κλούρ' β κατηγορίας.

Γήντι πραγματικό. Τα 'φερνα στο στόμα μου γύρω γύρω για να γληντάω την κάθε μουκιά. Έβαζα από κάτω το χέρι μου μη πέσουν τα τρίμματα όπως όταν κρατάμε το αντίδωρο στην εκκλησιά, έκρυβα και λίγο για τα' άηλο το διάλειμμα.

Ο μπάρμπα Γιώργος είχε το στέκι του έξω απ' το εμπορικό του Βαγγέλη Ανδόνη. Εκεί με το καρεκλάκι του το καθαθάκι του πουλούσε την πραγματία του κλούρια, α και β κατηγορίας.

Πότε έφυγε από τη ζωή Δε θυμάμαι, εκεί που θα 'ναι τώρα θα πουλάει τα κλούρια του με μια δραχμή ή μ' ένα πεντάηφτο, το ευρώ δε θα 'χει φτάσει!!! Ο παράδεισος δεν είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Παρακαλώ ένα ψωμί και δύο κουλουράκια, πόσο κάνουν;

Το κλούρ'

βώς την ώρα που θα χτύπαγε το κουδούνι ο Στέλιος ο Σκουληκαρίτης ο επιστάτης.

Με το καθαθάκι του που μέσα είχε δύο ειδών κλούρια. Αυτά που γινόταν σαν ψωμί και αυτά τα λαμπριάτικα που γυάλιζαν από πάνω. Το ένα μία δραχμή το επίσημο και τα' άηλο ένα πεντάηφτο.

Όποιος είχε έπαιρνε ή αυτός που έπαιρνε το μοιραζόταν μ' αυτόν που δεν είχε. Ήταν κι άηλοι - απ' αυτούς ήμουν εγώ- που απλά έβλεπα

Παναγιώτης Πετράτος από Κεφαλλονιά. Με το καθαθάκι του κατάφερε κι έγινε βιομήχανος, αναγνώστης της εφημερίδας μας.

- Ένα ευρώ και εβδομήντα λεπτά, ίσον πεντάκωσια εβδομήντα εννιά και κάτι ψιλά σε δραχμές. Ένας μισθός του δασκάλου του 1960. Είδες το ευρώ;

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ...ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ

Εκλογές 1961

Παρασκευή πριν απ' τις Βουλευτικές Εκλογές της 29ης Οκτωβρίου 1961 και τα μαθήματα στο Γυμνάσιο Αγνάντων σταμάτησαν, για να ξαναρχίσουν πάλη την Τρίτη μετά τις Εκλογές, αφού το Γυμνάσιο θα λειτουργούσε ως Εκλογικό Τμήμα της Κοινότητας των Αγνάντων.

Απρόσμενη τριήμερη ξεκούραση για τους μαθητές κι εμείς, που καταγόμαστε απ' την Κυψέλη, ένα απ' τα πιο απομακρυσμένα από τα' Άγναντα χωριά, και δεν πηγαίναμε κάθε Σάββατο στο χωριό μας, όπως τα παιδιά των άηλων κοντινών χωριών, αλλά μόνο τις διακοπές, μια και ο καιρός ήταν ωραιότατος, πήραμε την απόφαση να επισκεφτούμε τα σπίτια μας.

Με τους σχεδόν αδειανούς τσιντάρδες μας στους ώμους ξεκινήσαμε με τα πόδια για τα πατρικά μας.

Μετά από πέντε-έξι ώρες πορεία φτάνουμε στους δικούς μας, που ξαφνιάστηκαν, μόλις μας είδαν, γιατί δε μας περίμεναν.

Όμορφα και ξεκούραστα περνούσε το Σαββατοκύριακο, όταν κατά το μεσημέρι της Κυριακής ξαφνικά μαθαίνουμε πως ο συγχωριανός μας ο Βαγγέλης ο Κουτσοσπύρος, που με το «καρναβαλάκι» του Λεμονιά εκτελούσε το δρομολόγιο Άρτα-Άγναντα, είχε κατέβει από τ' Άγνα-

Γράφει ο Γιάννης Κατσικογιώργος
Συνταξιούχος δάσκαλος

ντα στο χωριό με το τζιπ του γιατρού του Μαθάμου για να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα και πως το απόγευμα θα επέστρεφε στ' Άγναντα.

Ευκαιρία λοιπόν να μας πάρει μαζί του και να γλιτώσουμε έτσι την πεζοπορία της επομένης.

Φυσικά άνθρωπος καθοσυνάτος κι εξυπηρετικός ο Βαγγέλης, που μας αγαπούσε όλους σαν παιδιά του και ποτέ δε μας χαλούσε χατίρι, δέχτηκε πρόθυμα να μας πάρει μαζί του.

Στοιβαχτήκαμε, λοιπόν, καμιά δεκαριά περίπου μαθητές στο μικρό αυτοκίνητο με τους γεμάτους πια με τρόφιμα τσιντάρδες μας και ξεκινήσαμε.

Πολλά τα παιδιά, λιγούστος ο χώρος στο μικρό αυτοκίνη-

το και η κατάσταση σχεδόν αποπνικτική.

Τι να κάνουμε όμως; Η πολύωρη πεζοπορία που αποφεύγαμε ήταν ακόμα χειρότερη.

Το τζιπ, παλιό μιν, απ' αυτά που ο Στρατός είχε εκποιήσει, αηλά δυνατό και ανθεκτικό, προχωρούσε, χωρίς να υπολογίζει το παραμικρό εμπόδιο ή το υπερβολικό βάρος στο χωμάτινο δρόμο της εποχής.

Ευτυχώς, που δεν είχαν πιάσει ακόμα οι μεγάλες βροχές και οι πλημμύρες και ο δρόμος βρισκόταν σε αρκετά καλή κατάσταση.

Όλα πήγαιναν καλά ώσπου, περνώντας τη διασταύρωση του Σκοτωμένου, λίγο πιο πέρα απ' το εκκλησάκι των Αγίων Αποστόλων, ξαφνικά το αυτοκίνητο σβήνει και σταματά.

Όλοι ανησυχήσαμε. Τι να είχε συμβεί;

-Μείναμε από βενζίνη, μας λέει ο οδηγός. -Και τώρα τι γίνεται;

-Να κατέβουν δυο απ' τους μεγάλους και να σπρώξουν μέχρι να πάρουμε την κατηφόρα για τη Σγάρα, ξαναλέει ο οδηγός.

Κατεβαίνουμε εγώ κι ο Νώντας ο Γαλαζούλης και αρχίζουμε το σπρώξιμο στον ομαλό και σχεδόν ίσιο σ' εκείνο σημείο χωματόδρομο.

Φτάνοντας στην αρχή της κατηφόρας σταματάει ο οδη-

Συνέχεια στη σελίδα 7

Μια ευχάριστη είδηση

Φαίνεται πως η υπόθεση με το κατάστημα στην πλατεία της Παναγίας παίρνει οριστικά τέλος.

Την εκμετάλλευση του καταστήματος ανέλαβε πλέον ο Γιώργος Χρ. Καπέλης και αμέσως άρχισε τις εργασίες για να λειτουργήσει το κατάστημα μόνιμα. Είναι μια ευχάριστη είδηση.

Από την πλευρά μας ευχόμαστε καλές δουλειές.

ΤΟ ΨΩΜΙ ΤΟΥ ΦΟΥΡΝΟΥ

Το ψωμί, όλοι ξέρουμε, είναι βασική τροφή. Όλα μπορεί να τα βαρεθούμε – το ψωμί ποτέ. Στο χωριό μου τα χρόνια εκείνα όλοι ζύμωναν, φυσικά. Οι φούρνοι ήρθαν αργότερα. Μέχρι το 1972, που υπηρετούσαμε – ο άντρας μου Λουκάς Κούσουλης κι εγώ – στην Εθλίτεια Λοκρίδας, τρώγαμε ψωμί που μας φίλευαν οι νοικοκυρές ολόγυρα (η κουνιάδα μου και άλλες...).

Γράφει η
Αγγελική Ζολώτα
Καθηγήτρια - φιλόλογος

Το 1972 μετάθεση στην Αγία Παρασκευή (Αθήνα) και έπεσα φυσικά στο ψωμί του φούρνου, με το οποίο όμως ποτέ μου δεν συμφιλιώθηκα. Έπειτα από μερικά χρόνια έφερα προζύμι απ' το χωριό και άρχισα να ζυμώνω. Γύρω στα 1980 είχαν οι φούρνοι απεργία διαρκείας, εγώ όμως –τι καλά! – δεν τους είχα ανάγκη!

– Κυρία, δεν βρίσκουμε ψωμί! μου έλεγαν εκείνες τις μέρες οι μαθητές μου (Αγία Παρασκευή, Αθήνα). Κι εγώ κατέβασα τη φαινή ιδέα:

– Παιδιά, ανοίξτε ένα τετράδιο!

Και τους έγραψα τον τρόπο να ζυμώνεις, και μερικές μανδές άρχισαν – όπως οι ίδιες μου έλεγαν αργότερα – να κάνουν πότε-πότε και ψωμί δικό τους.

Τα τελευταία χρόνια οργανώθηκα ακόμα πιο πολύ: Ζυμώνω μπόλικο ψωμί – δυο ταψιά – το ψήνω στην ηλεκτρική κουζίνα μου και όταν κρυώσει τηλείωσ το κόβω σε μεγάλα κομμάτια, τα κλείνω σε πλαστικά σακουλάκια και έπειτα στην κατάψυξη. Και κάθε πρωί κατεβάζω ένα κομμάτι να ξεπαγώνει κτλ.

– Ποιό ωραίο είναι το ψωμί σου, όμως πότε-πότε να παίρνεις και κανένα φρατζολάκι απ' το φούρνο! Έτσι για ποικιλία, για αλληλαγή! είπε ο άντρας μου.

Εγώ όμως σπάνια έδειχνα υπακοή!

Τον τελευταίο καιρό (Δεκέμβριος 2005) επέμνε ιδιαίτερα:

– Μα γιατί δεν παίρνεις ένα φρατζολάκι; Τόσο σπουδαίο είναι τέλος πάντων;

Ήταν Παρασκευή 16 Δεκεμβρίου. Εγώ εκείνο το πρωί είχα πολλή δουλειά στο σπίτι, δεν είχα έξοδο – κάτι που γίνεται σχεδόν κάθε μέρα.

– Βγαίνω! μου λέει ο άντρας μου κατά τις δέκα και μισή.

Στην πιο πολυτελή καφετέρια της γειτονιάς μας, στο Φλό-Καφέ, συγκεντρώνεται η παρέα – όλοι φιλόλογοι και πολλοί διαβαστεροί – και λένε... και λένε... Δεν ξέρω τι λένε.

Επειδή εκείνες τις μέρες με είχε ζαλίσει ιδιαίτερα με το ψωμί του φούρνου:

– Όταν θα επιστρέφεις, του είπα, πάρε απ' το φούρνο ψωμί. και απ' τα ψιθικά δίπλω, όπου θα πάρεις την εφημερίδα σου, ένα λίτρο γάλα. Σου τα 'γραψα και στο χαρτί, ορίστε! του είπα. Ψωμί, γάλα, εφημερίδα!

– Ωραία! είπε (για το ψωμί).

Βάζει στην τσέπη το χαρτί και φεύγει.

Στη μιάμιση βάζω πάνω στο τραπέζι κασαρόλα με ψαρόσουπα. Έρχεται ο άντρας μου κουνώντας μια πλαστική τσάντα, βγάζει το πατή, πλένει τα χέρια... Στρώνεται! Κοιτάζω στην τσάντα: Η εφημερίδα και το γάλα.

– Πού είναι το ψωμί; είπα εγώ, που φυσικά εκείνο το πρωί δεν είχα κατεβάσει κομμάτι απ' την κατάψυξη.

– Πω - πω, το ξέχασα! είπε και με κοίταξε. (Αυτό πια κι αν ήταν!)

– Μα μόνο τρία πράγματα ήταν! Σου τα 'γραψα και στο χαρτί! Κι όσο για το ψωμί του φούρνου, τον τελευταίο καιρό...

Αυτός έσκυψε στο πιάτο.

– Τουλάχιστον, είπε, έχεις να μου δώσεις μια-δυό φρυγανιές;

– Μα έμεινα κι εγώ χωρίς ψωμί! Και οι φρυγανιές δεν μου αρέσουν!

– Όλα τα έκαμα! είπε πάλη – (Ποια όλα;). Μόνο που δεν έφερα ψωμί... (Δεν ξέρω γιατί, θυμήθηκα τα παρακάτω:

Στο μυθιστόρημα «Ο καλός στρατιώτης Σβέικ» ο συγγραφέας Γιάρσορλαβ Χάσεκ έχει κάπου το εξής περιστατικό: Ένας λοχαγός έχει σαν ορντινάτσα – υπηρέτη – στο σπίτι του το στρατιώτη Σβέικ. Μια μέρα:

– Σβέικ! του λέει, εγώ θα λείψω τρεις-τέσσερις μέρες σε γυμνάσια. Εσύ εδώ στο σπίτι να κάμεις αυτό... να προσέχεις εκείνο... (κτλ.) και πάνω απ' όλα να προσέχεις το αγαπημένο μου καναρίνι. Είδες ο γάτος πώς το κοιτάζει λαιμαργα, πώς το τριγυρίζει, και αν του δινόταν η ευκαιρία, μια μπουκιά θα το έκανε το ωραίο καναρίνι μου!

– Μην ανησυχείτε, κυρ-Λοχαγέ μου! Θα είμαι πολύ προσεκτικός!

Πέρασαν οι τρεις-τέσσερις μέρες, επιστρέφει ο Λοχαγός, μπαίνει κουρασμένος μεσ' στο σπίτι, ρωτάει με αγωνία:

– Σβέικ, τι γίνεται; Όλα εντάξει εδώ μέσα;

– Ναί, κύριε Λοχαγέ! Όλα εντάξει! Μόνο που ο γάτος και το καναρίνι... είπα να τα συμφιλιώσω αυτά τα δυό, τα 'βαλα μαζί... Όλα εντάξει, όλοι! Μόνο που ο γάτος έφαγε το καναρίνι!...).

ΜΑΡΙΑ Δ. ΚΟΡΟΜΗΛΑ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Σκουφά & Νόρμαν 18 Άρτα
Τηλ.: 6972 333244
E-mail: koromila.m@gmail.com

Κώστας Βασ. Καπέλης

Ποιος θα μπορούσε να το φανταστεί, δε μπορούσε να περάσει απ' το μυαλό μας, εσύ σήμερα εκεί κι εμείς εδώ για σένα, χωρίς όμως εσένα. Ούτε να το σκεφτούμε μπορούσαμε, ούτε και τώρα το πιστεύουμε.

Η οικογένειά σου, οι γονείς σου, η γυναίκα σου, τ' αδελφία σου, οι συγγενείς σου, οι φίλοι σου, όλο το χωριό, και πέρα από αυτό, όλοι σήμερα θρηνούμε.

Θρηνούμε με πόνο μεγάλο, με πόνο αβάσταχτο, το δικό σου χαμό.

Η νιότη, η καλοσύνη, η προθυμία, η εργατικότητα, η προσφορά στο χωριό, στους φίλους σου, στο Σύλλογο, στη συνοικία σου, στους συνανθρώπους σου, όλα αυτά, και τόσα άλλα που θα μπορούσε κάποιος να θυμηθεί και να πει, ήσουν εσύ, ο Κώστας ο Καπέλης.

Ο Κώστας του Βασιλη, της Σταυρούλας, της Γεωργίας, του Νίκου, της Χριστίνας, του γαμπρού, της νύφης, των συγγενών, ο Κώστας όλων μας, ο πρόσχατος, ο χαμογελαστός, ο καλοσυνάτος, ο πάντα έτοιμος για προσφορά, το καλό παιδί, ο έντιμος, ο καθαρός άνθρωπος, ο πραγματικός άνθρωπος.

Εμείς οι μεγαλύτεροι στηριζόμασταν στο μυαλό σου, στις πλάτες σου, στα χέρια σου, στη λεβεντιά σου, στη ντομπροσύνη σου, στη θέλησή

σου. Ακούγαμε με προσοχή τις προτάσεις σου, τις ιδέες σου. Ιδέες για καινούργια έργα στο χωριό και δεσμεύσεις σου για νέες προσφορές, που όμως

ρασμα είναι συγκλονιστικό.

Κώστα, αγαπημένε μας, εγώ δεν είμαι ο καταλληλότερος για λόγια καλά και όμορφα. Όσα όμως λέω, είναι λόγια

Έργο του Κώστα μας (Φωτό: Χάρις Ζάχος)

δεν πρόλαβες να πραγματοποιήσεις.

Σε καμαρώναμε και λέγαμε: Έχουμε τον Κώστα και την οικογένειά του και μπορούμε να προχωρήσουμε, όλα θα γίνουν. Αισθανόμασταν σιγουριά.

Όμως εσύ Κώστα πήρες το δικό σου δρόμο, το δρόμο το μοναχικό, το δρόμο για την αιωνιότητα. Αυτόν το δρόμο, που για τον καθένα μας η μοίρα του διαλέγει και κανένας μας δεν μπορεί να τον αλλάξει.

Το πέρασμα από τη ζωή στην ανυπαρξία ελάχιστα απέχει. Το σημερινό όμως πέ-

ψυχής, είναι λόγια καρδιάς. Αυτά τα λόγια, και πολλά ακόμα, είμαι βέβαιος πως ο κάθε άνθρωπος σήμερα θα ήθελε να πει. Όσα ο καθένας μας σήμερα μέσα του λέει, αυτά είναι που τραυματίζουν περισσότερο την καρδιά.

Σε αποχαιρετούμε με βαρύ πόνο και μέσα στον πόνο μας, το μόνο που μπορούμε να πούμε είναι ότι δε θα σε ξεχάσουμε ποτέ. Θα είσαι πάντα εδώ, θα είσαι πάντα ανάμεσά μας, θα είσαι πάντα παντού.

Ας είναι ευδιασθή κι ανάλαφρη η Αγναντίτικη γη που σε λίγο θα σε αγκαλιάσει.

Κώστας Αρ. Παπακίτσος

Συνέχεια από τη σελίδα 4

Σχολικό έτος 1960-1961 στη βρύση της γειτονιάς μας. Από αριστερά: Γιώργος Τσιρώνης, Γιώργος Τσίτουας και Γιάννης Κατσικογιώργος.

γός και μας καλεί να μπούμε ξανά στο τζιπ.

Εμείς όμως προτιμήσαμε να κρατηθούμε όρθιοι απέξω, στο πίσω μέρος του αυτοκινήτου, πατώντας σε μια γερή σιδερένια βάση, αποφεύγοντας έτσι τη δύσκολη κατάσταση του εσωτερικού και όντας ταυτόχρονα σε ετοιμότητα, αν χρειαζόταν, να ξανασπρώξουμε πιο κάτω.

Έτσι κατεβήκαμε σιγά-σιγά στη Σγάρα και αράξαμε έξω από το καφεεντάκι του Αντώνη του Γραβιά.

Δυο από μας στη συνέχεια, με υπόδειξη του οδηγού, πέρασαν την παλιά πέτρινη γέφυρα, πήγαν απέναντι σε κάποιο σπίτι, που λειτουργούσε το μοναδικό τηλέφωνο του συνοικισμού και τηλεφώνησαν στ' Αγναντα να μας φέ-

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ...ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ

ρουν βενζίνη για να συνεχίσουμε.

Είχε νυχτώσει πια. Η ώρα πέρασε μέσα στο καφενείο του μπαρμπα-Αντώνη χωρίς να το καταλάβουμε, όταν είδαμε απέναντι, ψηλά, κοντά στο εκκλησάκι του Αγίου Κων/νου ένα φως να κινείται προς τα κάτω.

Σωστά μαντέψαμε. Ήταν η βοήθεια, που περιμέναμε.

Σε λίγο να και καταφάνει ο Κώστας ο Αηδόνης με ένα γαλόνι βενζίνη.

Τον υποδεχτήκαμε με χαρά και με ζωηρά χειροκροτήματα.

Μπαίνουν όλοι στο αυτοκίνητο. Ο Κώστας, φυσικά, σαν μεγαλύτερος και κουρασμένος απ' την πεζοπορία κάθεται στη θέση του συνοδηγού, εγώ κι ο Νώντας όρθιοι απέξω

στο πίσω μέρος - το είχαμε συνηθίσει πλέον και μας άρεσε - και ξεκινήσαμε.

Το τζιπ, που δεν υπολόγιζε καθόλου το επιπλέον φορτίο, συνέχιζε ακούραστα το δρόμο του στο σκοτάδι.

Είχαμε περάσει πια το εκκλησάκι του Αγίου Δημητρίου Αγναντών και στην πρώτη στροφή πριν από το μικρό πέτρινο γεφυράκι, πηλά στο σπίτι του Βασίλη Τάτση, ξαφνικά το αυτοκίνητο σταματάει.

Όλοι ξαφνιασθήκαμε. Τι συνέβη πάλη;

– Πάρτε τα πράγματα σας και δρόμο για τα σπίτια σας, γιατί, αν μας πάρει χαμπάρι ο γιατρός, θα έχουμε μπλεξίματα...

Γιάννης Κατσικογιώργος
Συνταξιούχος Δάσκαλος
katsikogiorgos.webnode.com

Εκ δεξιών προς αριστερά: Ευάγγελος Λεμονιάς, φίλος από Κρουονέρι, Χρήστος Δημ. Λεμονιάς, Λάμπρος Λιόντος, συνταξιούχος αστυνομικός παλαιάς φρουράς (Ελληνική Βασιλική Χωροφυλακή) και Χριστίνα Δημ. Λεμονιά

Άλλο η κινητικότητα κι άλλο η διαθεσιμότητα (Άλλο ο σκάρος και άλλο ο σκάπος)

Όταν κάποτε φύγω από τούτο το φως
θα ελιχθώ προς τα πάνω όπως ένα
ρυάκι που μουρμουρίζει.
Κι αν τυχόν κάπου ανάμεσα
στους γαλάζιους διαδρόμους
συναντήσω αγγέλους, θα τους
μιλήσω ελληνικά, επειδή
δεν ξέρουνε γλώσσες. Μιλάνε
μεταξύ τους με μουσική.

Νικηφόρος Βρεττάκος

Πόσο δίκιο είχε ο Βρεττάκος! Όλα τα καλά της να αφαιρέσει κάποιος από την ελληνική γλώσσα, η μουσικότητα θα μείνει. Και να ήταν μόνο αυτό! Η πλαστικότητα και η δυναμικότητά της, δηλαδή η δυνατότητα να προσλαμβάνει, να αποβάλλει και να μεταπλάθει νέα γλωσσικά στοιχεία.

Και οι λέξεις φλέβες είναι, μέσα τους αίμα τρέχει... (Γ. Ρίτσος)

Κι αν έχεις μαθητεύσει δίπλα σε γίγαντες της γνώσης της τζουμερκιώτικης ντοπιολαλιάς, όπως ο Χρήστος Παπακίτσος, ασφαλώς και θα ενθουσιάζεσαι από την καθαρότητα και τη δυνατότητα του ηπειρωτικού ισόγλωσσου και μάλιστα του βόρειου ιδιώματος, που δεν γνωρίζουμε μεσημέρι, αλλά μισμέρ' (τα μισμέρια πααίναμαν στ'ν γούρνα να μπλιατσιαρίσουμε) και δε πα να μας κοροϊδεύουν οι γλωσσικά άδαιοι τενεκέδες. («Τα κενά δοχεία βροντάν περισσότερο από τα γεμάτα». Ένας πάφλας με λάδ' δεν θα βροντίσ'. Άδειος θα αχάξ' ο τόπος.)

Μα και πόσο εύστοχη και με νοηματική επάρκεια γλώσσα έχουμε!

«Αγγέλου μ' κρέν' η μάνα σου, δεν ξέρω τι σε θέλει». Είχε απόλυτα δίκιο η λαϊκή μούσα που έβαλε το ρήμα κρένω αντί ομιλώ. Όσο κι αν μια πρωτευουσιάνα θέλησε κάποτε να χορέψει το δημοτικό: «Αγγελική σου ομιλεί η μητέρα σου». Γούρλωσαν τα μάτια οι λαϊκοί οργανοπαίχτες. Κόντεψαν να πάθουν εξόφθαλμη βρογχοκήλη.

Το κρένω είναι επί εντόνου ψυχικής διεγέρσεως ή ακόμη και ευρισκόμενος κάποιος/α σε ψυχολογικό τραλάλα. «Σ' κρένω μωρέ ζαλουταραμένο. Δεν ακούς;»

Έτσι ακριβώς έγινε κάποτε εκεί στο Γαλάτσι προτού αστικοποιηθούμε παντελώς, μικρά παιδιά εγώ και ο Γιώργος -κατσίκια αληθινά- ανεβαίναμε τις κολόνες της ΔΕΗ. Η μάνα του Γιώργου -γνήσια Ηπειρωτίσσα- προσπαθώντας και αυτή να ενταχθεί γλωσσικά στο τρόπον τινά αστικοποιημένο Γαλάτσι, αφού μας «ομίλησε ικετευτικά», κάνα δυο φορές, «παιδιά σας παρακαλώ κατεβείτε κάτω από την κολόνα» και επειδή εμείς σιουρίζαμε κλέφτικα, εξεμάνη και εξετράπη γλωσσικώς. «Κατεβείτε κάτ' μωρέ κρούν-κα, σας κρένω τόσην ώρα και σεις δε νογάτι ντυπ. Θα πετάξω κανένα στούμπο και θα σας βαρέσω στο ρζάφτ'.» Και πέταξε η θεια Ανθή, δεν μας χτύπησε στο ρζάφτ', μόνο «χτύπησε» την περιέργεια της γειτόνισσας -«βέρα Αθηνάια»- της κυρα Πανωραίας. «Κυρία Ανθή τι είναι αυτό το ρζάφτ';», ρώτησε με πονηρό μειδίαμα. Και η αφοπλιστική απάντηση της θειας. «Το ρζάφτ είναι το μέρος στο κεφάλ' που είνι κατακρίκελα κάτ' απ' το γκτσούπ'. Κατάλαβες;»

Η θείσα η Ανθή με τη γνήσια, καθαρή και ατόφια ηπειρωτική λαλιά της

Κατάλαβε δεν κατάλαβε η κυρά Πανωραία για χρόνια ήταν ακατάδεχτη.

Μετά από χρόνια καταδέχτηκε και έστειλε προξενήτρες ένα σωρό, να συμπεθερέψει με τη θεια Ανθή. Γούρλωσε το μάτι της για το Γιώργο. Και έγινε το απίστευτο:

«Ανθή, μεγάλ' οικογένεια. Μιλάμε για το μεγαλύτερο τζάκι στο Γαλάτσι», ήταν τα λόγια της προξενήτρας. Και η απάντηση: «Ου, πάνε τώρα τα τζάκια. Βγήκαν ηλεκτρικές κουζίνες». Αυτά της είπε η θεια Ανθή, και η προξενήτρα ζαβριάκισε κι έκοψε λάσπ'. Τη ρούμπωσε, γιατί μπορούσε. **Της έδινε τη δυνατότητα αυτή η γλώσσα.**

.....
Είναι αλήθεια πως τη δυνατότητα αυτή δεν την εκμεταλλευτήκαμε. Δεν μάθαμε καλά τη γλώσσα, είτε ασχοληθήκαμε με τη φορμαλιστική χρήση της γλώσσας (βασικοί κανόνες γραμματικής και σύνταξης), αλλά, το χειρότερο,

έχουμε έλλειψη «ζωντανού αισθήματος της γλώσσας», της ικανότητας να χρησιμοποιούμε δημιουργικά τις δυνατότητες και τις επιλογές που μας προσφέρει η παράδοση της ελληνικής γλώσσας. Άλλα λέμε, άλλα εννοούμε και άλλα καταλαβαίνουμε. Και μένουν με το παράπονο, αλλά με την παρηγόρια τα «γλωσσικά μας ινδάλματα», οι «γλωσσικές μας αξίες».

Ελάχιστοι μας διαβάζουν, ελάχιστοι ξέρουν την γλώσσα μας,

μένουμε αδικαίωτοι κι αχειροκρότητοι
σ' αυτή τη μακρινή γωνιά,

όμως αντισταθμίζει που γράφουμε Ελληνικά.

Γράφει ο Χρίστος Α. Τζούμπουρος

Μίλησε με λόγια σοφά ο Σεφέρης για το γλωσσικό μας πρόβλημα. Μίλησαν κι άλλοι για την αθρόα εισβολή και άκριτη αποδοχή ξένων λέξεων που «τραυματίζουν και παραμορφώνουν το φωνητικό και κλιτικό σύστημα της γλώσσας, αφού δεν γίνεται καμιά προσπάθεια να ενταχθούν οργανικά σ' αυτή». Τα Ταξιά, οι σιντιέρες κλπ. «... όλα γίνονται στην Ελλάδα σα να μας κινεί ένα θανάσιμο μίσος για τη λαλιά μας. Το κακό είναι τόσο μεγάλο, που μόνο σαν ένα φαινόμενο ομαδικής ψυχοπάθειας θα μπορούσε κανείς να το εξηγήσει. Ίσως, ποιος ξέρει, οι "απωθήσεις" που προκάλεσε μια δασκαλοκρατία πολλών αιώνων έπρεπε να καταλήξουν στις σημερινές μας νευρώσεις. Στα χρόνια μας, πρέπει να μην το ξεχνάμε, το ζήτημα δεν είναι πια αν θα γράφουμε καθαρεύουσα ή δημοτική. Το τραγικό ζήτημα είναι αν θα γράφουμε, ή όχι, ελληνικά: αν θα γράφουμε ελληνικά ή ένα οποιοδήποτε ελληνόμορφο εσπεράντο. Δυστυχώς όλα γίνονται σα να προτιμούμε το εσπεράντο σα να θέλουμε να ξεκάνουμε με όλα τα μέσα τη γλώσσα μας» (Δοκιμές Α, 321-2). Αυτά γράφει ο Σεφέρης το 1946.

Το τραγικότερο όλων είναι ότι και η γλώσσα μπαίνει στον Προκρούστη της πολιτικής εξυπηρέτησης. Και κόβουμε από εδώ, ράβουμε από εκεί και στο τέλος βγάζουμε ένα ξενοραμμένο τσαντελωβράκι με πολλαπλά μπαλώματα. Ένα γλωσσικό εξάμβλωμα, αρκεί να υπηρετεί την πολιτική μας.

Παραδείγματα πολλά. Άλλο ο αεράτος πολιτικός που κάθε πρωί κάθεται στο χαζοκούτ' και τσαμπουνάει, τσαμπουνάει και σταματημό δεν έχει, και άλλο το αερικό, δηλαδή το κακό πνεύμα του αέρα -οι νεράιδες ήταν τα αερικά- που στροβιλιζαν την άνεμο, δημιουργούσαν ανεμοστρόβιλο και άρπαζαν τον άνθρωπο που, για να γλιτώσει έπρεπε να πέσει καταγής και να γατζωθεί από κορμό δέντρου ή «ριζιμιό» λιθάρι, και αν είχε να χώσει στο έδαφος μαυρομάνικο μαχαίρι.

Και τα μαχαίρια τα χώσαμε και τα παραχώσαμε και ριζιμιό λιθάρι δεν βρίσκουν πουθενά τα παιδιά μας και φεύγουν στα ξένα και κορμό δέντρο δεν βρήκαμε να ακουμπήσουμε, να απελευθερωθούμε.

Αεράτος και αερικό έχουν την ίδια ρίζα, δεν ταυτίζονται όμως νοηματικά... Για να μη μιλήσουμε και για αερισμό, αέρια κ.λπ.

Είναι άλλο να μιλάμε για απόλυση και άλλο για κινητικότητα.

Κινητικότητα είναι Κυριάκειος εφεύρεση.

Για να δικαιολογήσουν τις πράξεις τους (το έγραψε, το έγραψε ο Θουκυδίδης) αλλάζουν ακόμα και τη σημασία των λέξεων. Έτσι, η απόλυση ονομάστηκε κινητικότητα, το ξεκλήρισμα οικογενειών βαφτίστηκε μεταρρύθμιση, την ανεργία την είπαν αναδιάρθρωση των παραγωγικών δυνάμεων, το χαράτσι, βοήθημα αλληλεγγύης, η αύξηση στη ΔΕΗ, τέλος για την πράσινη ανάπτυξη και πράσινα άλογα. Μας δίνει τη δυνατότητα η πλούσια ελληνική γλώσσα, να κάνουμε ό,τι θέλουμε, δικό μας άλλωστε είναι και το πεπόνι και το καρπούζι κι όπως θέλουμε το κόβουμε. Και πάει λέγοντας...

Κι από πάνω, να οι τεμπέληδες, να οι επίορκοι, να οι παρανόμως διορισθέντες από την αφεντιά τους, να το ανεύθυνο και ακαταδίωκτο, να η κομματική πελατεία, να η «επανακίνηση» της οικονομίας και το άκαμπτο ηθικό φρόνημα.

Να η κατακρεούργηση της γλώσσας μας στο βωμό της υλοποίησης των πολιτικών μας επιδιώξεων. Και δόστού έννοιες με φορτισμένη νοηματική και συναισθηματική ενάργεια, όπως χρεοκοπία, απλήρωτες συντάξεις, χωρίς πετρέλαιο κλπ, κλπ., για να ενισχύουμε τον φόβο και να «κάνουμε τη δουλίτσα μας καλά».

Είχαμε: «μνημόνιο ή χρεοκοπία». Πίσω απ' αυτό τα μέτρα για μειώσεις μισθών και συντάξεων.

Είχαμε: «μεσοπρόθεσμο ή τανκς». Πίσω απ' αυτό τα χαράτσια, η φοροληλασία.

Είχαμε: το σίριαλ της «έκτης, έβδομης... δόσης» υπό τον... εμπνευσμένο τίτλο: «Ευρώ ή καταστροφή».

Είχαμε: «PSI ή θάνατος!»

Είχαμε...

Έχουμε...

Μάνα, τόν ήλιο έδω σκεπάζουν ἴσκιοι
κι άναπαμό ποτέ ή καρδιά δέ βρίσκει.....

Μας δίνει τη δυνατότητα η πλούσια, ζωντανή και παιχιδιάρια ελληνική γλώσσα.

Με δυο λόγια «...όλα γίνονται στην Ελλάδα σα να μας κινεί ένα θανάσιμο μίσος για τη λαλιά μας. Το κακό είναι τόσο μεγάλο, που μόνο σαν φαινόμενο ομαδικής ψυχοπάθειας θα μπορούσε κανείς να το εξηγήσει». (Γ. Σεφέρης)

Πού να ξαδειάσει κάποιος να προσπαθήσει να ψυχοθεραπευτεί... Μας ψυχοθεραπεύουν ούτοι καταλλήλως...

Καλό είναι να τα ξεχωρίσουμε όλα αυτά. Πρώτα όμως πρέπει να ακονίσουμε την κρίση μας για να καταλαβαίνουμε τα Κυριάκεια γλωσσικά κατασκευάσματα.

Για παράδειγμα και ο σκάρος το θεόπνευστο αυτό ηπειρωτικό μουσικό δημιούργημα, που ακούγοντάς το βρίσκεσαι σε μια ηχητική πανδαισία, ηρεμείς, θαραπνέεται το αυτάκι σου, είναι άλλο απ' ό,τι είναι ο σκάπος που παρέχει υπαρξιακή πανδαισία, έναγκαλισμό με τ' άστρα, θεία αισθησιακή ηρεμία... Μας το στέρησαν... Ποιοι; Οι εφευρέτες της κινητικότητας, της μεταρρύθμισης και της απορρύθμισης... Πού όρεξη για τέτοια πράγματα... **Παρεμβάλλεται ο Στουρνάρας...**

Και κατόπιν όλων αυτών κλίνουμε το ρήμα εγώ πίπτω, εσύ πίπτεις, αυτός πίπτει... Κόλλησε η βελόνα στο γ' πρόσωπο!!! Πίπτει, πίπτει, πίπτει...

Δε βοηθάει σ' αυτό η γλώσσα...

ΧΕΙΜΩΝΑΣ 2013 - «Καμαρούλα»

Δίπλα στο φουσκωμένο από τις βροχές ρέμα της «Καμαρούλας» τα Ξαδέλφια (Δημήτρης - Κώστας - Χρήστος - κι ο γαμπρός Φάνης) σαν φύλλακες μιας άθλης εποχής και παραδόσεων βγάζουν τα τσίπουρα.

Γύρω από το καζάνι με το πολύτιμο υγρό, συνοδεία αρκετού τσίπουρου οι ιστορίες και οι αναφορές σε παλιότερα γεγονότα (και με λίγη φαντασία) δημιουργούν μια ατμόσφαιρα χαρούμενη αηλιά και νοσταλγική.

Ξεσκονίζοντας τη μνήμη τους οι παλιότεροι ήνε

ιστορίες που οι πιο νέοι ακούνε με προσοχή για να έχουν κι αυτοί με τη σειρά τους να ήνε αργότερα.

Εμείς θα συνεχίσουμε αυτή την παράδοση, θα συνεχίσουμε να βγάζουμε τα τσίπουρα, και να μεταφέρουμε από γενιά σε γενιά αυτά που μας έμαθαν οι προηγούμενοι. Το αντάμωμα αυτό που γίνεται, και οι στιγμές που περνάμε είναι ανεπανόληπτες, και μας μένουν αξέχαστες.

Καθές Γιορτές.

Δημήτρης Μανούσης

ΣΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ ΧΤΥΠΑΕΙ Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

Συνέχεια από τη σελίδα 1

πλέον νιώθω Αγναντίτισσα γιατί έτσι είναι. Η Αγναντα είναι γνωστή σαν το κεφαλοχώρι της περιοχής. Με περίπου 600 μόνιμους κατοίκους, με υπηρεσίες και με όλες τις δυνατότητες να μπορεί να ζήσει κάποιος εκεί αξιοπρεπώς. Παλαιότερα που τα γύρω χωριά υστερούσαν σε υποδομές ήταν κάτι σαν η πρωτεύουσα της περιοχής με Δημοτικό, Λύκειο, Γυμνάσιο όπου όλα τα παιδιά της ευρύτερης περιοχής εκεί έπρεπε να πηγαίνουν για την μόρφωση και τα πρώτα εφόδια της ζωής. Είναι ένα πανέμορφο χωριό με πολλές δυνατότητες περιήγησης και ψυχαγωγίας για τον επισκέπτη και με πολύ ζεστούς, προσιτούς και φιλόξενους ανθρώπους.

Ερ: Ποιο είναι το έργο που προσφέρει η αδελφότητα Αγναντιτών Ιωαννίνων;

Απ: Η Αδελφότητα Αγναντιτών Ιωαννίνων στην οποία από τον Οκτώβριο είμαι πρόεδρος είναι ένας πολιτιστικός οργανισμός όπως χιλιάδες που δραστηριοποιούνται ανά την Ελλάδα. Εμείς εκφράζουμε και εκπροσωπούμε τους Αγναντίτες που ζουν εδώ στα Γιάννινα αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι από τις εκδηλώσεις που διοργανώνουμε αποκλείουμε όποιον θέλει και έχει την καλή διάθεση να συμμετάσχει. Αντίθετα έχουμε ανοιχτούς ορίζοντες και θέλουμε να έρχονται κοντά μας και μη Αγναντίτες για να έχουν την καλή ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τα όμορφα και φιλόξενα χωριά μας και να ζήσουν μαζί μας όμορφες στιγμές.

Για παράδειγμα σας λέω ότι πρόσφατα την Κυριακή 24 Νοέμβρη διοργανώσαμε εκδρομή θρησκευτικού χαρακτήρα ενδιαφέροντος στην Αγία Αικατερίνη στον Καταρράκτη και σχεδόν το ένα από τα δύο λεωφορεία ήταν φίλοι μας από τα Γιάννινα η από άλλες περιοχές που έμειναν παρά και τον χειμωνιάτικο καιρό ενθουσιασμένοι.

Η Αδελφότητα λοιπόν στόχο και σκοπό έχει να αποτελεί μια εστία που θα φέρνει κοντά τους Αγναντίτες που στην σημερινή σκληρή εποχή κινδυνεύουμε να απομονωθούμε και να αλλοτριωθούμε. Να δημιουργεί εκδηλώσεις θρησκευτικού, ιστορικού, αρχαιολογικού και πολιτιστικού γενικά ενδιαφέροντος. Και να μεριμνά με κάθε τρόπο στην διάσωση και διάδοση στα μέλη της και κυρίως στους νεώτερους των ηθών, των εθίμων και των παραδόσεων της περιοχής. Θέλουμε δηλ. να είμαστε η γέφυρα πάνω στην οποία θα περάσει για να διασωθεί από τον πανδαμάτορα χρόνο μια πλούσια και ανεκτίμητης αξίας πολιτιστική παρακαταθήκη των προγόνων μας.

Ερ: Ποιος πιστεύεις πως θα πρέπει να είναι ο ρόλος ενός τέτοιου Συλλόγου;

Απ: Πιστεύω ακράδαντα ότι στην εποχή της φθοράς και της απαξίωσης των θεσμών στην πατρίδα μας ο πολιτισμός είναι η μόνη ελπίδα. Είναι μια όαση που ο κόσμος όχι μόνο ελπίζει και προσδοκά αλλά και συμμετέχει. Εμείς σε κάθε εκδήλωση που πραγματοποιούμε μένουμε κυρίως ικανοποιημένοι από την αυθόρμητη συμμετοχή του κόσμου. Κάθε ηλικίας άνθρωποι προστρέχουν χωρίς ενδοιασμούς και καχυποψία γιατί ο πολιτισμός εκτός από διασκέδαση

που και αυτή σπανίζει σήμερα προσφέρει τέρψη, ικανοποίηση, γνώση για ιστορικά, θρησκευτικά, αρχαιολογικά, λογοτεχνικά και γενικότερα πολιτιστικά ευρήματα που ανήκουν στους προγόνους μας οι οποίοι μας τα κληρονόμησαν κα μας έκαναν υπερήφανους. Που είναι η αφετηρία μας! που είναι δικιά μας! Που είναι Ελληνική! Η Ελλάδα κύριε Μητσόπουλε υπήρξε ανά τους αιώνες το λίκνο των γραμμάτων, των τεχνών και του πολιτισμού. Και αυτό το φως που δώσαμε και συνεχίζουμε και θα συνεχίσουμε να δίνουμε στην ανθρωπότητα δεν πρόκειται ποτέ να θαμπώσει. Όσο και αν προσπαθήσει η Μέρκελ, ο Ολάντ και οι άλλοι ανιστόρητοι και ανεκδιήγητοι που θέλουν να μειώσουν και να σβήσουν την Ελλάδα από τον χάρτη.

Ερ: Συμμετέχεις ως υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων και Τύπου στην ΙΛΕΤ (Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Τζουμέρκων), πες μας δυο λόγια και για την συγκεκριμένη Εταιρεία;

Απ: Συμμετέχω από τον Αύγουστο για πρώτη φορά στο Δ.Σ της ΙΛΕΤ και αυτό είναι μεγάλη τιμή για μένα.

Η ΙΛΕΤ δεν είναι ένας τοπικός πολιτιστικός Σύλλογος απλά. Η δραστηριότητα της ΙΛΕΤ ακουμπά ολόκληρη την οροσειρά των Τζουμέρκων. Πρόκειται για μια προσπάθεια που απαιτεί μεγάλη ευθύνη και πολύ διαθεσιμό χρόνο για όποιον συμμετέχει. Για την ΙΛΕΤ ο πολιτισμός είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για την κοινωνική συνοχή και την Εθνική μας ύπαρξη. Σίγουρα και εδώ τα ήθη, τα έθιμα και οι παραδόσεις έχουν δεσποζούσα σημασία. Όμως γίνεται προγραμματίζεται και προετοιμάζεται με σοβαρότητα, ευθύνη και κυρίως επιστημονική προσέγγιση. Και όλα τα ευρήματα ή στοιχεία πολιτισμού που φέρνει στο φως καταγράφονται, ταξινομούνται και φυλάσσονται με επιμέλεια ώστε να αποτελούν αντικείμενο μελέτης, ανάλυσης, προβληματισμού και παρουσίασης. Η δουλειά αυτή πάντα έχει την συμμετοχή και την στήριξη γνωστών και καταξιωμένων επιστημόνων, καθηγητών Πανεπιστημίου, Λεκτόρων, αλλά και απλών ανθρώπων που μπορούν να βεβαιώσουν γεγονότα από το παρελθόν που κρίνονται αξια λόγου να καταγραφούν και να διασωθούν.

Η ΙΛΕΤ διοργανώνει ημερίδες κυρίως πολιτιστικού ενδιαφέροντος τον χειμώνα σε κάποια πόλη της Ηπείρου και το καλοκαίρι σε κάποια χωριά των Τζουμέρκων. Καταγράφει και παρουσιάζει στοιχεία για ενιαία πολιτιστικά δρώμενα όπως το γλωσσικό ιδίωμα ανά περιοχή, τα παραδοσιακά εξωκλήσια, οι νερόμυλοι, οι γέφυρες, τα αρχαιολογικά ευρήματα της περιοχής, χάρτες με ταξιδιωτικούς οδηγούς καθώς επίσης και η ανάδειξη του έργου και της προσφοράς σημαντικών προσωπικοτήτων από τα Τζουμέρκα.

Στην Αγναντα σε συνεργασία με τις Αδελφότητες Αθηνών και Ιωαννίνων και τον Δήμο Αγναντινών δημιούργησε το αρχαιολογικό μουσείο που είναι επισκέψιμο και προσελκύει πλήθος κόσμου.

Η ΙΛΕΤ πλέον είναι καταξιωμένη στην συνείδηση των Τζουμερκιωτών ως ένας αξιόπιστος και πολύ παραγωγικός και αποτελεσματικός

πολιτιστικός οργανισμός. Οι περισσότερες εκδηλώσεις της ΙΛΕΤ γίνονται σαν συνδιοργάνωση με τους Δήμους Ιωαννίνων η ανάλογα Άρτας, τις Αδελφότητες, τους πολιτιστικούς Συλλόγους, Συλλόγους Φιλολόγων, του Μουσείου Μπενάκη, της Εταιρείας Ηπειρωτών Μελετών κλπ και κατακλύζονται από πλήθος κόσμου με μεγάλη επιτυχία.

Ερ: Η νεολαία συμμετέχει στα δρώμενα της περιοχής; Στήριζει το χωριό;

Απ: Κύριε Μητσόπουλε θέτετε τώρα ένα πολύ μεγάλο θέμα που απασχολεί την κοινωνία μας και σας ομολογώ ότι πονάει. Η σημερινή είναι η άτυχη και καταδικασμένη νεολαία που καλείται να πληρώσει το τίμημα για όσα έπραξε η δεν έπραξε το πολιτικό σύστημα της χώρας και οδήγησε την κοινωνία μας στην σημερινή κατάντια. Είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα αυτό που χρειάζεται πολύ συζήτηση. Η νεολαία μας λοιπόν σήμερα βρίσκει τις πόρτες κλειστές. Είναι άνεργη! Καταδικασμένη! Και οδηγείται στην μετανάστευση! Όλοι έχουμε παιδιά και τα βλέπουμε να μαράζωνουν! Η ανεργία δυστυχώς δημιουργεί στην νεολαία μας γενικότερη απογοήτευση και την οδηγεί σε απομονωτισμό και περιθωριοποίηση. Για να είμαι ειλικρινής δεν έχουμε ενθαρρυντικά σημάδια για συμμετοχή της νεολαίας στις δραστηριότητες της Αδελφότητας. Όταν βέβαια έχουμε εκδηλώσεις ψυχαγωγικού ενδιαφέροντος κάνουν την παρουσία τους με δυναμικό τρόπο και στο τέλος ενθουσιάζονται. Η συμμετοχή όμως σημαίνει άλλα πράγματα. Και η νεολαία μας που έχει και δικαιολογημένα άλλες προτεραιότητες απουσιάζει. Εμείς προσπαθούμε με κάθε τρόπο να φέρουμε τους νέους κοντά στον πολιτισμό γιατί μέσα από την συμμετοχή τους μπορούν να εκφραστούν, να καλλιεργήσουν δεξιότητες και να κοινωνικοποιηθούν. Και είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι όσοι συμμετέχουν ενθουσιάζονται και γίνονται στην συνέχεια οι καλύτεροι προεβουτές για την προσέγγιση του μεγαλύτερου κομματιού της νεολαίας μας που είναι απογοητευμένο.

Ερ: Κάποιες εκδηλώσεις που έχετε προγραμματίσει, για το άμεσο χρονικό διάστημα;

Απ: Όπως σας είπα πριν λίγο διοργανώσαμε την Κυριακή 24 Νοεμβρίου 2013 μια πετυχημένη ημερήσια εκδρομή θρησκευτικού ενδιαφέροντος στην Αγία Αικατερίνη στον Καταρράκτη. Ήδη έχουμε προγραμματίσει και βρισκόμαστε στο στάδιο της προετοιμασίας για μια διήμερη εκδρομή το Σαββατοκύριακο 7 & 8 Δεκέμβρη στο Πήλιο της Μαγνησίας. Είναι ένας σημαντικός ταξιδιωτικός προορισμός και ιδιαίτερα τον χειμώνα και πολλοί θέλουν κάποια στιγμή της ζωής τους να επισκεφτούν. Εμείς δίνουμε αυτή την ευκαιρία και εγγυόμαστε ότι όσοι τελικά το αποφασίσουν θα έχουν ένα αξέχαστο διήμερο..

Για λίγο αργότερα με την έναρξη του νέου έτους και συγκεκριμένα στις 12 Γενάρη έχουμε προγραμματίσει την κοπή πίτας μαζί με την παιδική γιορτή, έπειτα έχουμε την καθιερωμένη χοροεσπερίδα που συνήθως διοργανώνεται εδώ στα Γιάννινα περί τα μέσα Φεβρουαρίου...

Τις επόμενες εκδηλώσεις μας και κυρίως αυτές της καλοκαιρινής περιόδου στην Αγναντα θα τις αποφασίσουμε μελλοντικά.

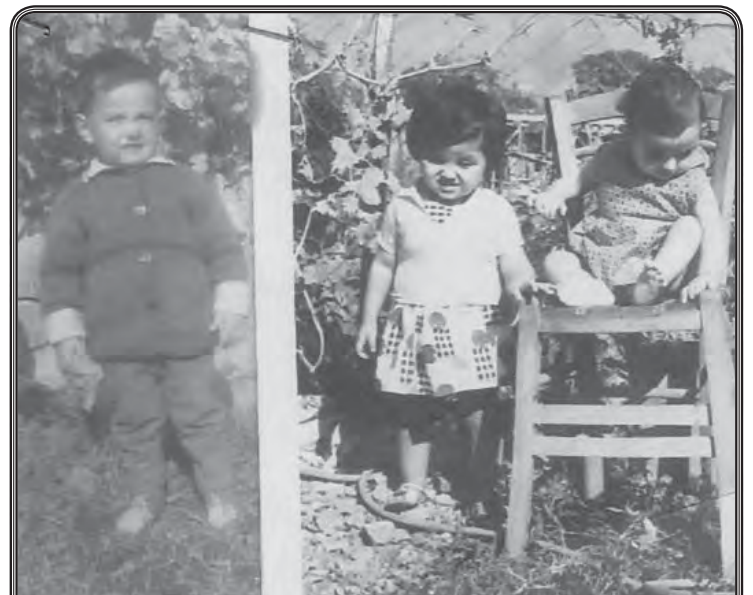
Ερ: Θέλω να πεις μια ευχή στους ακροατές που μας ακούνε αυτή τη στιγμή;

Απ: Κύριε Μητσόπουλε η εκπομπή σας έχει μεγάλη ακροατικότητα και μια από τις φανατικές ακροάτριες είμαι και εγώ. Σε αυτήν την μίζερη και μοναχική και όχι λόγω καιρού εποχή που ζούμε ας μην το βάλουμε κάτω. Η κοινωνία μας ολόκληρη στενάζει κάτω από το βάρος αυτής της πρωτόγνωρης οικονομικής δυσχέρειας που μας φέρνει πολλές δεκαετίες πίσω. Όμως οι Έλληνες ανέκαθεν ήταν λαός ανεκτικός, υπομονετικός και αισιόδοξος. Σαν Μεσόγειοι ήμαστε και λίγο παρορμητικοί, σπασθηματικοί και πεισματάρηδες και δεν απογοητευόμαστε εύκολα. Το στοιχείο σήμερα είναι να μην κιοτώσουμε όπως λένε στα χωριά μας!!! Άλλωστε εμείς οι Τζουμερκιώτες και γενικότερα οι Ηπειρώτες ξεκινήσαμε από το μηδέν την ζωή μας και δεν ήμασταν ποτέ μαθημένοι με τα εύκολα και τα πολλά. Εγώ είμαι από την φύση μου αισιόδοξη και αυτό το μήνυμα θα ήθελα αν μου επιτρέπεται να μεταφέρω στους ακροατές σας. Και ας μην ξεχνάμε και την ρήση του θυμόσοφου λαού μας ότι «τα αγαθά κόποις κτώνται» Και με την ευκαιρία να τους πω να συσπειρώνονται στους πολιτιστικούς Συλλόγους γιατί εκεί δεν υπάρχουν οι νοοτροπίες και τα αρνητικά της πολιτικής, του συνδικαλισμού και της συμφεροντολογικής συμμετοχής. Εκεί κυριαρχεί ο εθελοντισμός, η ανιδιοτέλεια, και το δούνε. Και στο τέλος έρχεται για πολλούς η ηθική ικανοποίηση της προσφοράς, της αναγνώρισης και της αποδοχής από τις τοπικές κοινωνίες. Και πιστέψτε με ότι αυτά είναι ανυπολόγιστης και ανεκτίμητης αξίας.

Ερ: Πείτε μας δύο λόγια για τις επερχόμενες αυτοδιοικητικές εκλογές. Εσείς σκοπεύετε να εμπλακείτε με μια πιθανή υποψηφιότητα;

Απ: Μου θέτετε ένα θέμα που εκ των πραγμάτων απασχολεί τις τοπικές κοινωνίες μιας και μπαίνουμε σε εν δυνάμει προεκλογική περίοδο και το ενδιαφέρον είναι αυτονόητο. Και από τους φιλόδοξους να ηγηθούν συνδυασμών και πρέπει να τους στελεχώσουν με αξιούς και ικανούς ανθρώπους, και από τους συμμετέχοντες στα ψηφοδέλτια

που πρέπει να έχουν εγγυήσεις για την θετική και συλλογική πορεία προεκλογικά αλλά και την επόμενη ημέρα αλλά και τους πολίτες των τοπικών κοινωνιών που η καθημερινότητά τους πλήττεται βάνουσα και ψάχνουν την καλύτερη δυνατή εκπροσώπηση. Η αυτοδιοίκηση χωρίς να της δίνουμε εξαγνισμό και ότι δεν συνέβαλε στην οικονομική κατάρρευση της χώρας (ας μην ξεχνάμε τα σκάνδαλα εκατομμυρίων ευρώ που είδαν το φως της δημοσιότητας και μια σειρά από προκλητικές συμπεριφορές Δημάρχων και αυτοδιοικητικών παραγόντων) δεν παύει να αποτελεί την μοναδική ελπίδα του πολίτη και για μικρές ίσως παρεμβάσεις και για μικρά και μεγάλα έργα που μπορούν να βελτιώσουν την καθημερινότητά του. Παρά τις οικονομικές δυσκολίες οι Περιφερειακοί και Δημοτικοί παράγοντες έχουν την δυνατότητα να είναι κοντά στον πολίτη, να αφουγκράζονται τους προβληματισμούς του και να παρεμβαίνουν με μια σειρά από κοινωνικές δράσεις που βελτιώνουν την ζωή του στην πλέον δύσκολη περίοδο που περνάει ο τόπος. Αλλοίμονο σε όλους μας αν κατεβάσει ρολά και η αυτοδιοίκηση. Σε ότι με αφορά δεν σας κρύβω ότι έχω πολλές προτάσεις για να εμπλακώ και για την Περιφέρεια, και για τον Δήμο Ιωαννιτών, και για τον Δήμο Κεντρικών Τζουμέρκων. Ακόμη, ακόμη και για τον Δήμο Αρταίων. Απορώ και εγώ με τον εαυτό μου πως και γιατί έγινα τόσο περιζήτητη. Δεν σας κρύβω ότι με φοβίζει αυτή η εμπλοκή και όχι τόσο γιατί δεν έχω ξανασυμμετάσχει και δεν διαθέτω εμπειρίες. Αυτό δεν με απασχολεί. Άλλωστε όπως λέμε ουδείς αναντικατάστατος. Αυτό που με απασχολεί είναι το γεγονός ότι βρισκόμαστε στην καρδιά μιας απεριγράπτης στασιμότητας και παρακμής σε όλα τα επίπεδα πως και με ποιες προϋποθέσεις θα μπορεί να παραχθεί ένα έστω και ελάχιστο έργο που θα γίνει και εύκολα αποδεκτό από έναν προδομένο και θυμωμένο πολίτη. Δηλ. με ποιο απλό λόγια δεν με απασχολεί τόσο το αν θα εκλεγώ η όχι αλλά αν τελικά με εμπιστευτούν οι πολίτες τι θα κάνω και πως θα μπορέσω να επηρεάσω τα πράγματα προς το καλύτερο την επόμενη ημέρα. Η ευθύνη είναι κυρίως αυτό που με προβληματίζει, με τσακίζει και με επηρεάζει αρνητικά ως προς μια πιθανή υποψηφιότητά μου. Σας ευχαριστώ θερμά!!!

Τα εικονιζόμενα παλληκαράκια κατάγονται από τα προάστια των Αγναντινών.

Από τη δραστηριότητα της Αδελφότητας Αγναντιτών Ιωαννίνων

Στις 24 Νοέμβρη 2013 η Αδελφότητα Αγναντιτών Ιωαννίνων πραγματοποίησε ημερήσια εκδρομή στον Καταρράκτη και στην Αγναντα. Η εκδρομή χαρακτηρίστηκε ως απόλυτα επιτυχής. Καταρχάς ο αριθμός των συμμετεχόντων ήταν ικανοποιητικός αφού «πληρώθηκαν» δύο Λεωφορεία και οι συμμετέχοντες οι περισσότεροι ήταν φίλοι και γνωστοί και όχι μόνο Αγναντίτες. Αυτές οι κινήσεις είναι σωστές, γιατί έτσι δίνεται η ευκαιρία σε πολλούς να γνωρίσουν τα Τζουμέρκα και να θαυμάσουν τη φυσική και αμόλυντη προς το παρόν -ευχόμαστε για πάντα- ομορφιά.

Η εκδρομή είχε και προσκυνηματικό χαρακτήρα, αφού πρώτα οι εκδρομείς επισκέφτηκαν το μοναστήρι της Αγίας Αικατερίνης.

Αφού εκπλήρωσαν τα λατρευτικά τους καθήκοντα επισκέφτηκαν το Δασικό χωριό, όπου τους ξενάγησε ο διαχειριστής του χωριού Χρήστος Λάμπρης και όλοι απόλαυσαν το κέρασμα της κας Προέδρου της Αδελφότητας, την ενεργητικότητα και την αγάπη της για το χωριό οφείλουμε να τονίσουμε (ξεπέρασε το «νύφη Αγναντίτισσα», είναι αληθινή, απόφια Αγναντίτισσα).

Από τον Καταρράκτη μετέβησαν στην Αγναντα. Επισκέφτηκαν το Λαογραφικό μουσείο, το νερόμυλο και κατέληξαν πού αλλού, στις ταβέρνες της Αγναντας, όπου έστησαν αληθινό γλέντι.

Η επιστροφή στα Γιάννινα έγινε αργά το απόγευμα. Όλοι ευχαριστημένοι και γεμάτοι Τζουμέρκο ευχήθηκαν σύντομα να πραγματοποιηθεί η επόμενη εκδρομή. Εμείς από την πλευρά μας να συγχαρούμε τους διοργανωτές και την αεικίνητη πρόε-ρο της Αδελφότητας και να ευχηθούμε να έχουν κουράγιο και αντοχή και να δραστηριοποιούνται πάντοτε με τόση αγάπη και «πάθος» για το χωριό.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ Κ. ΖΑΧΑΡΙΑ

Κηφισού 91 Α12 - Τηλ.: 210-3456349 & 3450165
• Κιν.: 0932-617385

Μεταφορές γίνονται και στα χωριά του Δήμου Αγναντιών

Αντιπρόσωποι:

ΑΡΤΑ: 26810-27433 - ΓΙΑΝΝΕΝΑ: ΖΩΤΟΣ: 26510-24461

Γράφει η
Αριστέα Γιαννούλα
Πρόντζα

Ήταν χρόνια δύσκολα και ταλαιπωρημένα, περάσαμε όλα τα παιδιά πολύ δυστυχισμένα.

Μ' ένα τουρβά στην πλάτη μας και μέσα τα βιβλία, μέσα στο κρύο, το χιόνι να πάμε στα σχολεία.

Οι λάσπες ήταν μπόλικες οι γούρνες νερό γεμάτες, και τα νηρά ποδάκια μας σαν κόκκινες ντομάτες.

Φεύγαμε απ' τον συνοικισμό να πάμε μες τη χώρα εκεί που ήταν το σχολείο στο κρύο και στη μπόρα.

Είχαμε ορίσει ραντεβού όλοι σ' ένα σημείο, κι ύστερα ανηφορίζαμε να πάμε στο σχολείο.

Ποτέ δεν φοβηθήκαμε τις καιρικές συνθήκες, μετά χαράς περνούσαμε τις χιονισμένες οδούς.

Το χιόνι έπεφτε πυκνό μέχρι τα παραθύρια, και οι γονείς μας λέγανε: "κλειστά ειν' τα γεφύρια".

Είχαμε για εκχιονιστή τον ασβεστά τον Κώστα, που πήγαινε μπροστά από μας με την ψηλή την μπότα.

Καθημερινά στον καφερέ κι εμείς από κοντά του, σαν τα σκινάκια στην αυλή να βγει απ' τον οντά του.

Αγκάλιαζε την γκλίτσα του φορούσε το παλτό του, κι εμείς ακολουθούσαμε το βήμα το δικό του.

Φτάναμε στο Γυμνάσιο και ήμασταν βρεγμένοι, την σόμπα αγκαλιάζαμε ήμασταν εξαντλημένοι.

Περνούσαμε το πρωινό πρόγραμμα στο σχολείο, κι ύστερα ποδαρόδρομο στο χιόνι και στο κρύο.

Κι όταν στο σπίτι φτάναμε μετά από τόση ώρα, περίμενε στη χόβολη μια ξεραμένη κόρα.

Φως ηλεκτρικό δεν είχαμε και το νερό στο ρέμα, οικονομία στο φαί ζούσαμε μες στο ψέμα.

Μια λαμπίτσα γνάληνη μας έκανε παρέα, να βλέπουμε τα γράμματα να δούμε άσπρη μέρα.

Μες στις βρεγμένες κονμαριές στήναμε τις παγίδες, να πιάσουμε τους κότσυφες σπουργίτια, καρδερίνες.

Τα ψήναμε στα κάρβοννα μύριζε όλο το σπίτι, στη μοιρασιά μαλώναμε για ένα μικρό σπουργίτι.

Κι αυτός ήτανε μισός τον είχε σπάσει η πλάκα, αντάρα το κεφάλι του και μια σπασμένη μπάκα.

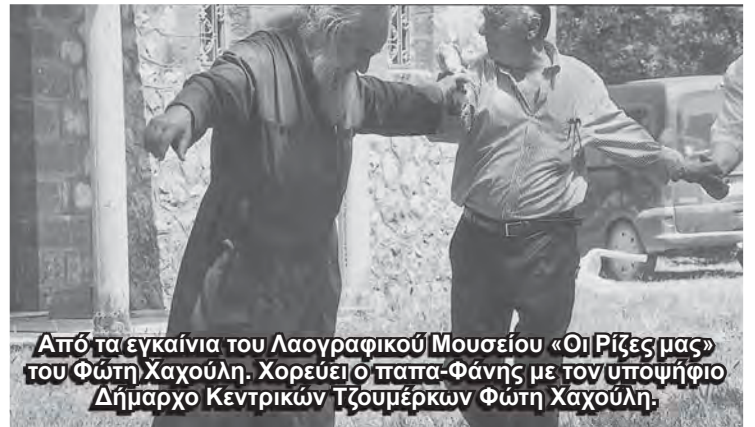
Τον ψήναμε με τα φτερά τον τρώγαμε στα ίσια, κι ύστερα πάλι ανήφορο ψάχνοντας για κοτσύφια.

Όλη τη μέρα μούσκειμα γυρίζαμε στα χιόνια, στο λόγγο μέσα αφήναμε παπούτσια και κορδόνια.

Σε τούνελ ήμασταν μακριά μα είχε ένα βέλος, που έδειχνε την έξοδο και είχε φως στο τέλος.

Και τώρα έρχονται ξανά σγά σγά τα χρόνια, τα δύσκολα, τα άσχημα αλίμονο στα εγγόνια.

Φωτο-σχόλια (από το Χάρη Ζάχο)

Από τα εγκαίνια του Λαογραφικού Μουσείου «Οι Ρίζες μας» του Φώτη Χαχούλη. Χορεύει ο παπα-Φάνης με τον υποψήφιο Δήμαρχο Κεντρικών Τζουμέρκων Φώτη Χαχούλη.

Στη βρύση στην Τσόπελα. Από αριστερά: Δημήτρης Μιχαηλίδης, Γιώργος Χριστοδούλου, Γιώργος Φλώρος και Γιώργος Κωστόακης.

Φλεβάρης 1963. Από αριστερά: Βασίλης Νικολάου, Χαρίλης Ζάχος, Μήτσο Χλιάρας, Βασίλ' Αγόρος, Μήτσο Λεμονιάς.

Βασιλική Τούμπουρου του Γεωργίου (σύζυγος Θεοχάρη Πολύζου), από Κουκούλια

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Βρόντος Κων. Αχιλλέας.....	30
Βρόντος Κων. Ιωάννης	30
Βρόντου Κων. Άννα.....	30
Βρόντου Κων. Φρειδερίκη	30
Γιαννούλας Χρ. Γεώργιος.....	20
Δήμος Χρ. Δημήτριος.....	50
Ζιάβρας Αθανάσιος.....	15
Καρύδη Ευθυμία σύζ. Δημ.	10
Κατσιογιώργος Ιωάννης	20
Κοντογιώργου - Πάνου Βαΐτσα (από προηγούμενη συνδρομή)	20
Κούκος Κων. Δημήτριος	20
Μηνά Ανδρονίκη.....	15
Μπασούκα Βασιλική	30
Μπουρνάκας Απόστολος	10
Οικογένεια Χριστόφορου Νικολού	100
Τραγουδάρας Κων. Χαρίλαος	10
Χαλκιά - Γιωτοπούλου Βάσω	50
Χάρης Μιχαήλ.....	20
Χάρου Μιχ. Μαριάννα.....	20

Για τα έργα στο χωριό

Βρόντος Κων. Αχιλλέας.....	50
Βρόντος Κων. Ιωάννης	50
Λιόντος Δημ. Χρήστος.....	50

Αν κάποιος δε δει το όνομά του γραμμένο στις συνδρομές, να περιμένει και το επόμενο φύλλο της εφημερίδας. Αν δεν υπάρχει και τότε, ας επικοινωνήσει με την Αδελφότητα.